

VUOSIKERTOMUS | 2012

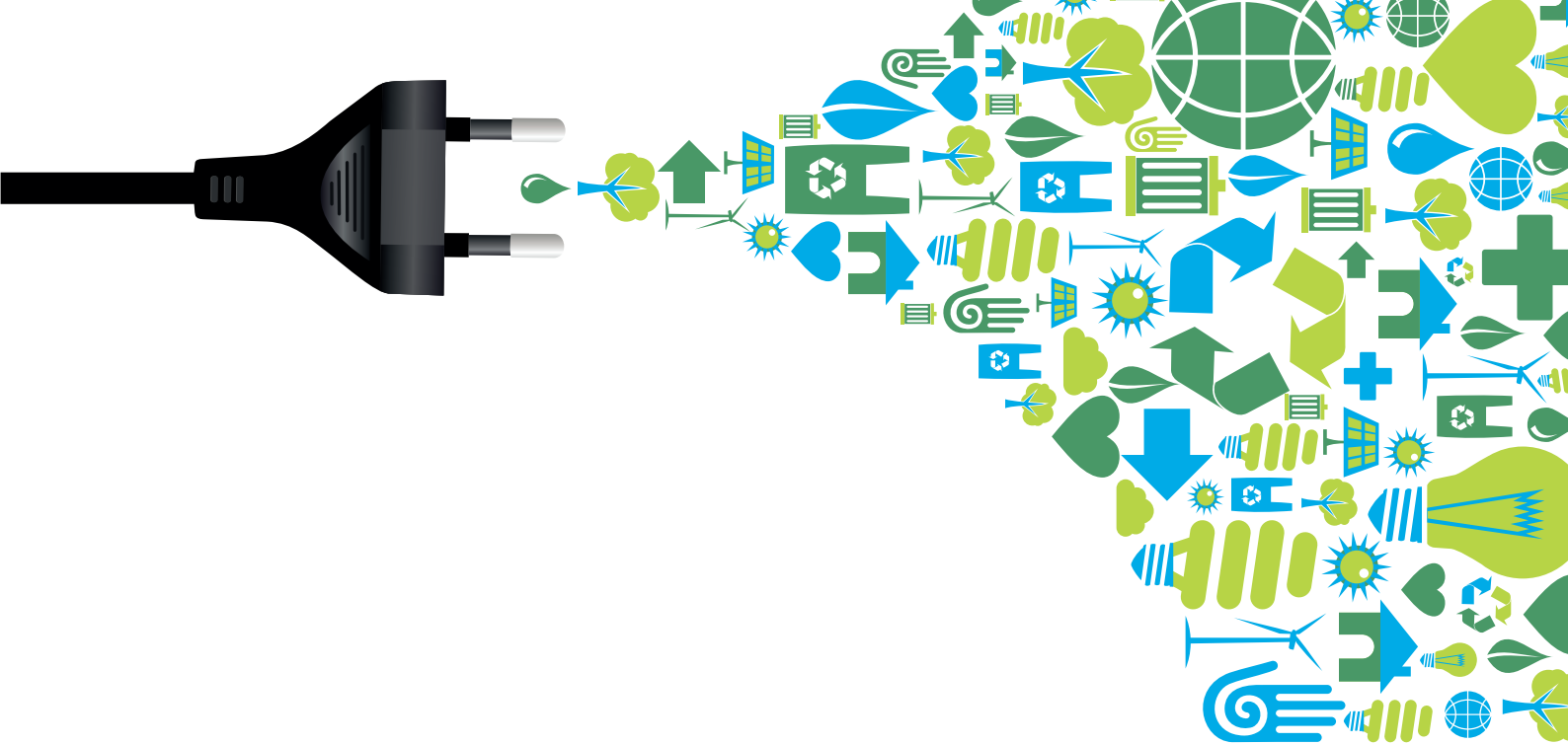

SISÄLTÖ

Uusiutuvaa ja turvallista sähköä meille ja tuleville sukupolville	3
Kemijoki-yhtiöt lyhyesti	5
Missio, arvot, visio ja strategia	7
Toimitusjohtajan katsaus	8
Sähkön tuotanto ja voimalaitosten käyttö	10
Meneillään olevat hankkeet	14
Ympäristö	17
Sidosryhmät	20
Henkilöstö	21
Perustietoja yhtiöstä	24
Kemijoki Oy:n hallinto 1.1.2013	25
Tärkeimmät tytär- ja osakkuusyhtiöt	27

Tilinpäätös 2012

Hallituksen toimintakertomus	28
Konsernituloslaskelma	32
Konsernitase	33
Konsernin rahoituslaskelma	34
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	35
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	36
Emoyhtiön tuloslaskelma	42
Emoyhtiön tase	43
Emoyhtiön rahoituslaskelma	44
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	45
Hallituksen voitonjakoehdotus	52
Tilintarkastuskertomus	53
Hallintoneuvoston lausunto	54

UUSIUTUVAA JA TURVALLISTA SÄHKÖÄ MEILLE JA TULEVILLE SUKUPOLVILLE

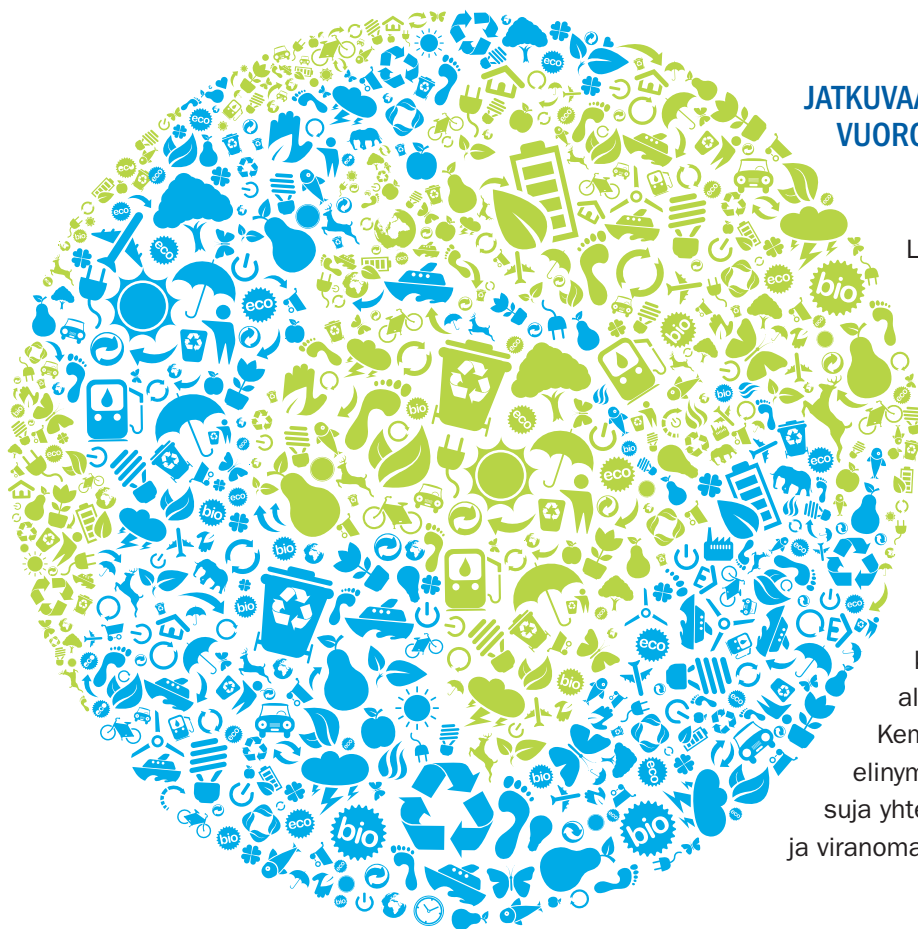
Kemijoki Oy:n tuottaa vesivoimalla sähköä toimintavarmasti huolehtien energian saatavuudesta nopeasti ja tehokkaasti, mikä on tärkeää energiariippuvaisessa yhteiskunnassa. Ympäristöystävällisenä, uusiutuvana, kotimaisena energialähteenä ja tuotantotapana vesivoima on kestävä ratkaisu myös tuleville sukupolville. Tämän on vesivoiman pitkä historia osoittanut jo nyt.

SÄHKÖÄ PÄÄSTÖTTÖMÄSTI

Vesivoimalla tuotetaan Suomessa uusiutuvasta sähköenergiasta noin puolet ja maailmanlaajuisesti noin 85 prosenttia. Vesivoima on ylivoimaisesti tärkein uusiutuvan sähköntuotannon muoto. Vuonna 2012 Kemijoki Oy:n osuus Suomen uusiutuvasta sähköenergiasta oli lähes viidennes.

Vesivoima on päästötön energialähde. Fossiilisia polttoaineita korvaavana sähköntuotantomuotona

se vähentää hiilidioksidipäästöjä ja hillitsee ilmastomuutosta. Kemijoki Oy:n vuoden 2012 vesivoimatuotannolla vältettiin yli neljän miljoonan tonnin hiilidioksidipäästöt, mikä vastaa Suomen kaikkien runsaan 200 000 öljylämmitteisen omakotitalon neljän vuoden päästöjä. Lisäksi vesivoimalla tuotetulla säätövoimalla voidaan tukea muita uusiutuvia energiamuotoja, kuten tuuli- ja aurinkovoimaa, ja auttaa yhteiskuntaa saavuttamaan kasvihuonekaasujen vähentämistavoitteet.

JATKUVAA JA MONIPUOLISTA VUOROPUHELUA IHMISTEN KANSSA

Kemijoki Oy on toiminut jo 58 vuotta Lapissa. Olosuhteet, ihmiset ja tavat toimia tunnetaan puolin ja toisin.

Jatkuva vuoropuhelu on vakiintunut käytäntö. Yhtiön sidosryhmiä on paljon ja ne ulottuvat oppilaitoksista, eri alan järjestöistä ja viranomaisista poliittisiin päättäjiin sekä mediaan. Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat osakkaat, toiminta-alueen asukkaat ja henkilöstö.

Sekä toiminnan että ympäristövaikutusten paikallisuus tekee vaikutusalueen ihmisistä keskeisen sidosryhmän. Kemijoki Oy etsii ympäristöystävällisiä ja elinympäristön viihtyisyyttä edistäviä ratkaisuja yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja viranomaisten kanssa.

YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

VESIVOIMA TURVAA SÄHKÖNSAANNIN

Vesivoima on hajautettua, käyttövarmaa ja kulutuksen vaihteluihin joustavasti mukautuvaa energiaa. Vesivoimalaitokset voidaan käynnistää ja pysäyttää nopeasti sekä niiden tehoa voidaan säätää. Keraamalla vettä varastoaltaisiin, säätövaraa on silloin, kun sähkönkulutus on huipussaan tai tuuli- ja aurinkovoimaa ei ole saatavilla. Vesivoima on keskeinen sähköjärjestelmän toimivuuden turvaaja normaali- ja häiriötilanteissa.

Kemijoki Oy on Suomen merkittävin säätötehon ja sähköjärjestelmän taajuuden sekä tehtasapainon ylläpitoon tarvittavien reservien tuottaja. Kotimaisena energialähteenä vesivoima tukee omalta osaltaan sähköntuotannon omavaraisuustavoitteita.

Vastuullisuus on perusta kaikessa toiminnassa ja sitä ohjaavat yhtiön arvot sekä Tapamme toimia -ohje. Vuosikertomuksessa raportoidaan, kuinka vastuullisuus käytännössä toteutuu ympäristön, talouden ja ihmisten kannalta.

Kemijoki Oy:n Corporate Governance sisältää yhtiötä koskevat perusasiakirjat, hallintoelinten työjärjestykset, toiminnan tavoitteet sekä tärkeimmät toimintapolitiikat.

Johto raportoi toiminnasta, taloudesta, riskeistä sekä ympäristöön liittyvistä asioista säännönmukaisesti hallitukselle. Keskeiset toimintapolitiikat tarkastetaan ja merkittävimmät riskit käsitellään vuosittain hallituksessa. Yritysvastuu kuuluu organisaatiossa ylimmälle johdolle operatiivisten vastualueiden mukaisesti. ●

KEMIJOKI-YHTIÖT LYHYESTI

Kemijoki Oy on Suomen merkittävin vesivoiman ja vesivoimaan liittyvien palveluiden tuottaja, joka omistaa 20 vesivoimalaitosta ja säännöstelee Lokan ja Porttipahdan tekojärviä sekä Kemijärveä ja Olkkajärveä. Voimalaitokset tuottavat sähköenergiaa omakustannushintaan yhtiön vesivoimaosakkaille.

Kemijoki Oy on konsernin emoyhtiö. Merkittävimmät tytäryhtiöt harjoittavat sähköverkkotoimintaa sekä vesivoimateknologiaan liittyvien palveluiden ja tuotteiden myyntiä.

Kemijoki-konsernin liikevaihto oli 41,0 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 461,5 miljoonaa euroa. Kemijoki Oy:n koko osakepääoma oli 41,3 miljoonaa euroa.

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 224 henkilöä. ●

MISSIO, ARVOT, VISIO JA STRATEGIA

STRATEGIA

Yhtiö tuottaa osakkailleen vesivoimalla uusiutuvaa, päästötöntä energiaa tehokkaasti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Yhtiön tavoitteena on lisätä kotimaista uusiutuvaa vesivoimatuotantoa ja säättövoimaa.

Tuotantojärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa kehitetään kustannustehokkaasti. Voimalaitosten koneistojen tehonnostoilla lisätään tuotantojärjestelmän arvoa ja tuotantokykyä. Uutta tuotantokapasiteettia rakennetaan ja hankitaan, kun se on taloudellisesti ja toiminnallisesti perusteltua. Vesivoimaa lisätään ympäristöllisesti ja yhteiskunnan kannalta hyväksyttävällä tavalla.

Vesivoimaosaamista vahvistetaan edelleen kotimaiseksi alan osaamiskeskittymäksi. Pitkäjänteisellä henkilöstösuunnittelulla ja hyvällä henkilöstöjohtamisella varmistetaan osaamisen säilyminen. Toimintaedellytyksiä parannetaan aktiivisella yhteistyöllä omistajien ja muiden vesivoima toimijoiden sekä sidosryhmien kanssa. Tutkimus- ja kehitystoiminnassa keskitytään tuotantojärjestelmän kehittämiseen ja investointimahdollisuuksien edistämiseen. ●

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

UUOSI 2012 jää historiaan hyvänä vesivoiman tuotantovuotena. Suomessa tuotettiin sähköä vesivoimalla lähes ennätysmäärä. Kemijoen tuotanto, noin viisi terawattituntia, on kautta aikojen yhtiön toiseksi suurin.

Suurista tuotantoluvuista huolimatta iso osa sateista jäi hyödyntämättä, kun vesi jouduttiin juoksuttamaan tulvaluukuista. Kemijoen voimalaitosten ohi virtasi lähes 110 000 kotitalouden vuoden kulutusta vastaava energiamäärä. Hukatulla vesivoimalla olisi vähennetty lähes 0,5 miljoonaa tonnia hiilidioksidipäästöjä ilmakehään. On ennustettu, että ilmastonmuutoksen myötä sateisuus lisääntyy Suomessa. Ilman riittäviä vesivarastoja tätä ilmaista ja päästötöntä vesivoiman polttoainetta valuu tulevaisuudessa yhä enemmän hukkaan.

Viime vuosina teollisuuden sähkönkäyttö on alenut, johtuen talouden taantumasta ja teollisuuden rakennemuutoksesta. Pidemmällä aikavälillä sähkönkäytön kuitenkin ennustetaan lisääntyvän, kun sen osuus kaikesta energiankäytöstä kasvaa yhteiskunnan sähköistyessä. Sähköistyminen kääntää energian kokonaiskäytön ja kasvihuonepäästöt laskuun.

Hallitus sai kuluvan vuoden helmikuussa viimeistellyä kansallisen energia- ja ilmastostrategian päivityksen. Siinä arvioidaan, että Suomi saavuttaa omavaraisuuden sähköntuotannossa 2020-luvulla, kun periaatepäätösluvat saaneet ydinvoimayksiköt käynnistyvät ja uusiutuvan sähköntuotanto lisääntyy. Toisaalta päivityksessä tunnustetaan säästövoiman riittämättömyys, kun ydin- ja tuulivoiman osuus kasvaa merkittävästi ja säädettävän tuotannon osuus vähenee. On hyvä, että myös kysymys säästövoiman saatavuuden turvaamisesta nousee energiapoliittisen keskustelun ytimeen.

Kemijoen pääuoman koneistot on viime vuosien aikana uudistettu perusteellisesti ja koneistot tuottavat 221 megawattia tehoa enemmän kuin ennen. Tämä on iso energiatehokkuuden lisäys Kemijoella.

Tulevaisuudessa Suomi tarvitsee edelleen lisää vesivoimaa. Kemijoen vesistöstä olisi saatavissa sekä energiaa että säästötehoa.

Pääuoman voimalaitokset ovat uudistusohjelman jäljiltä hyvässä kunnossa. Uusitut ja yhdenmukaiset ohjaus- ja valvontajärjestelmät ovat tehostaneet laitosten käyttöä ja nopeuttaneet vikojen selvityksiä. Osoituksena tästä ovat korkeat käytettävyyssarvot. Laitosten häiriöt aiheuttivat erittäin vähän koneistojen poissaoloa tuotannosta ja tätä vastaava käytettävyyden nousikin 99,8 prosenttiin.

Vesivoima on ominaisuuksiltaan ylivoimainen sähköntuotantotapa ja kilpailukykyinen myös taloudellisesti. Edulliset tuotantokustannukset eivät synny itsestään, vaan yhtiössä on pitkäjänteisesti tehty työtä kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Olemme säännöllisesti viidentoista vuoden ajan osallistuneet ulkopuolisen konsultin suorittamaan kustannusten vertailuun pohjoismaisten vesivoimayhtiöiden kesken. Aito vertailu on luonut yhtiöön tervettä kilpailuhenkeä, mutta myös nostanut esiin kohteita, joissa meillä on parantamisen varaa. Ensimmäisissä vertailututkimuksissa olimme tehokkuudessa pohjoismaisten yhtiöiden keskitasoa. Kahdessa viimeisessä vertailussa olemme nousseet terävimpään kärkeen. Tämä kertoo henkilöstön ammattitaidosta ja halusta kehittää toimintaa, sekä määrätietoisesta sitoutumisesta asetettuihin tavoitteisiin. Samanaikaisesti olemme parantaneet työturvallisuutta ja myös työilmapiiri on selvityksen mukaan kohentunut.

Henkilöstön määrä on viime vuosina pienentynyt ja pienenee edelleen runsaan eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Uutta väkeä ei ole juurikaan rekrytoitu. Olemme selvinneet muutoksesta arvioimalla kriittisesti, mikä on toiminnan kannalta oleellista ja luopumalla vähemmän tärkeistä asioista. Toiminnan tehostaminen jatkuu edelleen. Eläkkeelle lähtijöiden tehtävien jakaminen eri henkilöiden

kesken on mahdollista työntekijöiden ammattitaidon ja myönteisen asenteen vuoksi, mistä erityinen kiitos henkilöstölle.

Toimintavuonna investoinnit keskittyivät laitosten eri osien ja laitteiden perusparannuksiin. Muun muassa Petäjäskosken patoluukku peruskorjattiin ja Anjalankoskella uusittiin koneistojen automaatiojärjestelmät. Lieksanjoen laitosten perusparannuksiin valmistauduttiin vuoden varrella. Ensimmäisten koneistojen peruskorjaus alkoi joulukuussa. Kaikki Lieksanjoen koneistot käydään läpi vuoteen 2015 mennessä.

Sierilän voimalaitoshanke ei ole edennyt toivotulla tavalla. Hanke on ollut vireillä vuodesta 2005 saakka ja sen toteuttamisaikataulua jouduttiin jälleen siirtämään. Ympäristölupien käsittelyajat ovat tällä hetkellä toiminnanharjoittajien kannalta kohtuuttoman pitkät. Tämän lisäksi ympäristölainsäädäntöön sisältyy tulkinnanvaraisuuksia,

jotka entisestään pidentävät pitkiä käsittelyaikoja, kuten Sierilä-hankkeessa on käynyt. Lupien käsittelyyn liittyvät epäkohdat vaikuttavat väistämättä jatkossa myös toiminnanharjoittajien investointihalukkuuteen.

Yhtiön taloudellinen tila on pysynyt vakaana. Suurin yksittäinen kuluerä on kiinteistövero, 17,2 miljoonaa euroa.

Toimintavuonna yhtiön hallintoneuvostosta jäivät pois toimitusjohtaja Jussi Järventaus, maakunta-asiamies Ulla Karvo, kansanedustaja Risto Kalliorinne, diplomi-insinööri Mari Puoskari ja toimitusjohtaja Janne Seurujärvi. Yhtiön hallituksesta jäivät pois toimitusjohtaja Seppo Ruohonen ja johtaja Anssi Paasivirta. Esitän heille lämpimät kiitokset yhtiön hyväksi suoritetusta työstä. ●

Toimitusjohtaja
Aimo Takala

SÄHKÖN TUOTANTO JA VOIMALAITOSTEN KÄYTTÖ

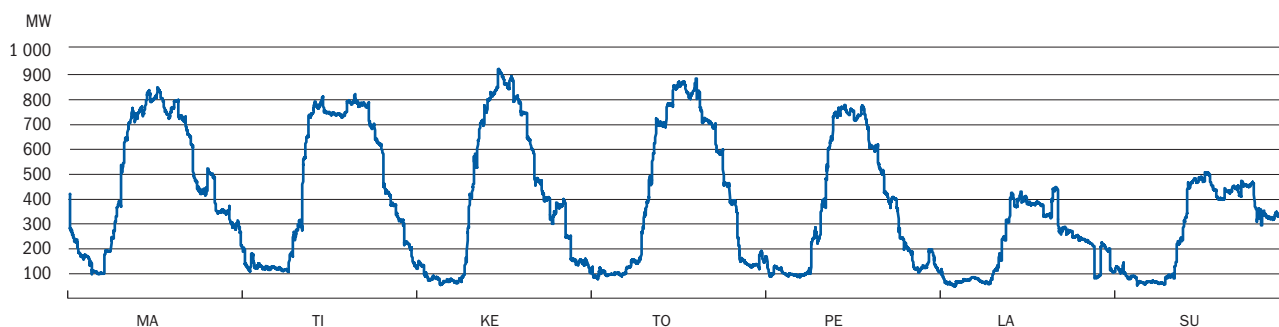
KEMIJOKI OY:LLÄ on pitkä kokemus ja vahva osaaminen vesivoimalaitosten rakentamisesta, käytöstä, kunnossapidosta ja tehonnostoista.

Yhtiö käyttää vesistöä vastuullisesti lupaehtojen ja suositusten puitteissa ympäristön ja vesistön muiden käyttäjien tarpeet huomioiden. Muun muassa Lokan ja Porttipahdan tekojärvillä sekä Kemijärven säännöstelyllä alennetaan vuosittain merkittävästi kevättulvan aikaisia veden pinnankorkeuksia.

TOIMINTAVUODEN TUOTANTO HISTORIAN TOISEKSI SUURIN

Kemijoki Oy:n sähköntuotanto, 5 037 gigawattituntia, ylitti 13 prosentilla keskivesituotannon. Tuotantomäärä on yhtiön historian toiseksi korkein. Sähköstä 92 prosenttia tuotettiin Kemijoella ja loput Lieksan- ja Kymijoen voimalaitoksilla.

Kemijoki Oy:n tuotannon vaihtelu, viikko 33/2012

VOIMALAITOSTEN KÄYTETTÄVYYS HYVÄ

Toimintavuonna voimalaituskoneistojen käytettävyys, eli toimintavalmius tuottaa sähköä, oli erittäin hyvä. Pelkästään häiriöt huomioon ottava käytettävyys oli keskimääräistä parempi, 99,8 prosenttia. Kokonaiskäytettävyys, johon vaikuttavat häiriöiden lisäksi koneiden seisokit huoltojen aikana, oli 98,4 prosenttia, mikä on selvästi aiempia vuosia parempi. Tehonnostoprojekteja ei ollut, eikä koneistoilla näin ollen ollut pitkiä keskeytyksiä.

Käytettävyys pidetään korkeana koneiden ja laitteiden suunnitelmallisella ylläpidolla ja ennakoivalla huollolla.

VAIHTELEVA VESITILANNETTA OHJAILLAAN JUOKSUTUKSILLA

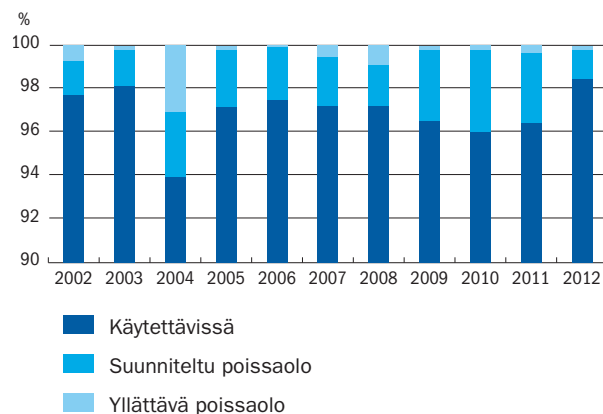
Kemijoen vesivarastoissa oli vuoden alussa vettä 11 prosenttia keskimääräistä vähemmän. Kevättulva oli vesimäärältään 10 prosenttia keskimääräistä runsaampi.

Lumen nopeasta sulannasta johtuen virtaama Rovaniemellä nousi lähelle vahinkoja aiheuttavaa tasoa.

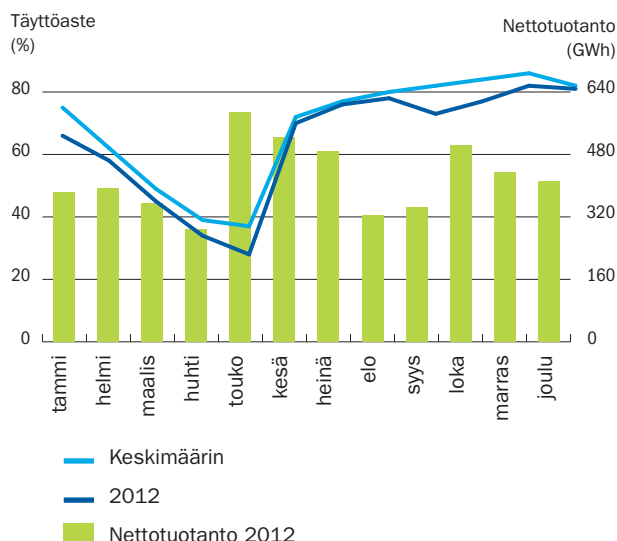
Vakiintuneen käytännön mukaisesti tulvaan valmistauduttiin yhteistyössä ympäristö- ja pelastusviranomaisten kanssa. Kemijärven oikea-aikaisella täytöllä pystyttiin pienentämään Rovaniemen tulvahuippua siten, että merkittäviltä vahingoilta säästyttiin.

Heinäkuulle ajoittunut vähäsateinen jakso aiheutti tarpeen juoksuttaa vettä tekojärvistä Kemijärven pinnankorkeuden pitämiseksi lupaehdon edellyttämällä tasolla. Syksy oli runsassateinen, mikä lisäsi tuotantoa ja vesivarastoja. Tekojärvien pinta nousi noin puoli metriä saavuttaen lähes keskimääräisen tason.

Kemijoki Oy:n voimalaitosten käytettävyys 2002–2012

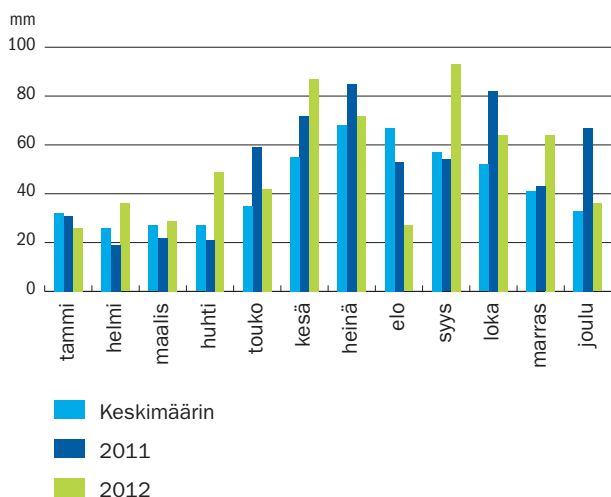

Vesivarastojen tilanne 2012

SÄHKÖN TUOTANTO JA VOIMALAITOSTEN KÄYTTÖ

Kemijoen valuma-alueen sadanta

Ensilumi satoi Lappiin normaaliaikaan, mutta sateet ja lämmin sää sulattivat lumipeitettä marraskuussa aiheuttaen syystulvan. Vuoden lopussa vettä oli lumeen sitoutuneena 10 prosenttia keskimääräistä enemmän.

Kemijoen säännöstelylaitaiden energiasisältö oli 1 100 gigawattituntia, mikä on 98 prosenttia ajankohdan keskiarvosta.

POIKKEAVIIN TILANTEISIIN VARAUDUTAAN ENNAKOINNILLA

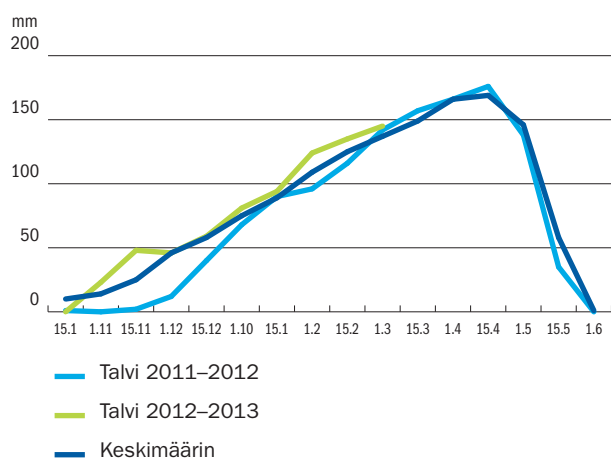
Vesivoimalaitoksille ja säännöstelylle asetetut lupaehtot määräävät vesistöjen vedenkorkeus- ja virtaamavaihteluiden rajat. Nopeasti muuttuvat sääolosuhteet tai voimalaitosten viat voivat johtaa poikkeamiin. Lupaehtojen mukaista vesistön käyttöä seurataan jatkuvasti ja mahdollisista poikkeamista laaditaan kirjallinen raportti viranomaiselle. Toimintavuonna ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Kun veden lämpötila lähestyy jäätymispistettä, joen virtaamaa rauhoitetaan ja pyritään saamaan aikaan pysyvä jääkansi. Jääkansi vähentää hydropadotuksen, supon, muodostumista ja sen myötä voimalaitosten putouskorkeudet pysyvät hyvinä. Hyvät jääolosuhteet palvelevat myös joen virkistyskäyttöä ja parantavat jäällä liikkujien turvallisuutta.

Poikkeuksellisista vesistön käyttötilanteista, kuten tulevista juoksutuksista ja niiden vaikutuksista vesi- ja jääolosuhteisiin, tiedotetaan yhtiön kotisivuilla ja paikallisessa mediassa.

Öljy- tai muihin vesistöön kohdistuviin ympäristövahinkoihin on toimintaohjeet, joilla minimoidaan mahdollisen vahingon vaikutuksia yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa.

Lumen vesi-arvo Kemijoen valuma-alueella

VOIMALAITOSTEN JA PATOJEN YLEINEN TURVALLISUUS TARKASTELUSSA

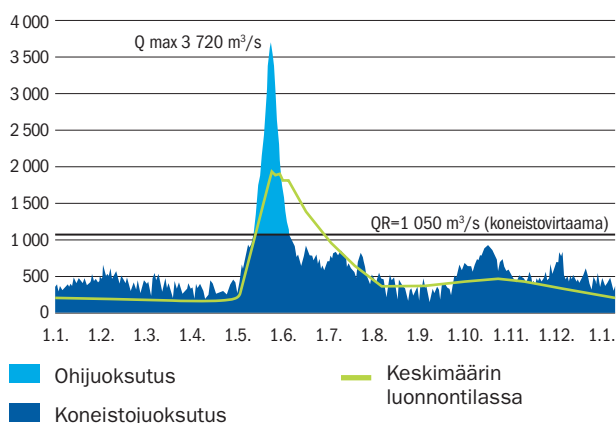
Kemijoki Oy:llä on patoja eniten Suomessa ja se vastaa niiden turvallisuudesta, valvoo niitä järjestelmällisesti ja pitää hyvässä kunnossa ylläpito-ohjelman mukaisesti.

Vanttauskosken, Kurittukosken ja Kurkiaskan voimalaitoksille ja padoille tehtiin määräaikaistarkastukset. Patoturvallisuusviranomaisella ei ollut huomautettavaa patojen kunnosta.

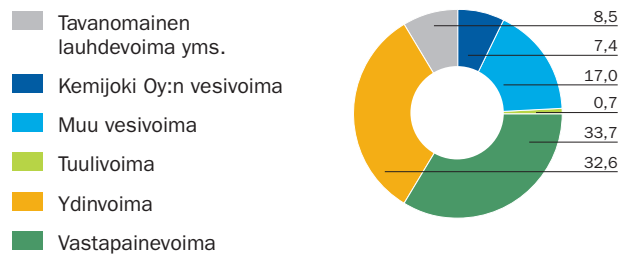
Vuositarkastuksissa keskityttiin erityisesti voimalaitosten ja patojen käytön yleisiin turvallisuusjärjestelyihin. Vuoden aikana kartoitettiin kieltomerkit, varoitustaulut, kameravalvonta, äänimerkit ja muut juoksutusten muutoksiin liittyvät varoitusjärjestelmät. Vuositarkastusohjeet ja ennakkohuolto-ohjelmat päivitettiin tehdyn riskikartoituksen perusteella.

Toimintavuonna peruskorjattiin yksi Petäjäskosken seitsemästä patoluukusta sekä pohjaluukku. Noin 20 vuoden välein korjataan veden virtauksen ja jään aiheuttamia kulumia sekä huolletaan hydraulikkalaitteet, jotta luukut toimivat moitteettomasti, kun vettä joudutaan juoksuttamaan laitosten ohi. Luukkujen peruskorjaukset jatkuvat Petäjäskoskella. ●

Petäjäskosken juoksutus 2012

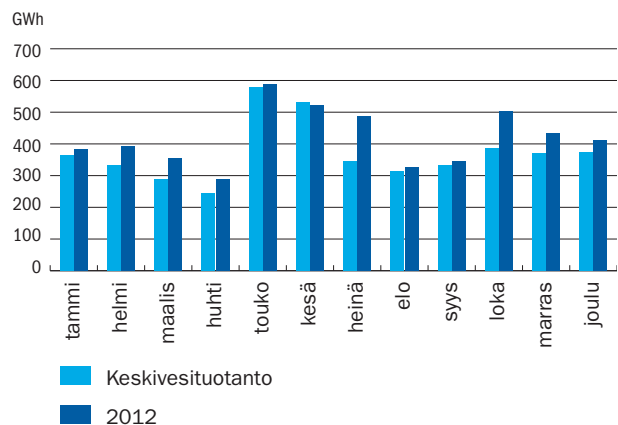
Sähkön tuotanto (%) vuonna 2012

Vesivoimantuotanto (%) Suomessa 2012

Kemijoki Oy:n nettotuotanto

MENEILLÄN OLEVAT HANKKEET

PERUSKORJAUS ALKOI LIEKSANKOSKELLA

Joulukuussa aloitettiin Lieksankosken koneiston 2 peruskorjaus. Peruskorjauksen yhteydessä uusitaan muun muassa turbiinin juoksupyörä ja generaattorin staattori. Juoksupyörän uudelleen muotoilulla parannetaan hyötysuhdetta ja saadaan jonkin verran lisätehoa. Laitoksen rakenteisiin tai vesiteihin ei tehdä muutoksia. Peruskorjauksen valmistuminen viivästyy alkuperäisestä suunnitelmasta huhtikuusta heinäkuuhun 2013.

HUOLTOJA KYMIJOELLA

KymiJoella huollettiin Anjalankosken voimalaitoksen koneisto. Inkeröiden koneistojen automaatiojärjestelmät sekä yhden koneiston tuloputken luukku uusittiin.

KITISEN LOPPUTARKASTUS SAATIIN PÄÄTÖKSEEN

Kitisen voimalaitosten lopputarkastusmenettely saatiin päätökseen. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu turvaa nykyiset voimataloudelliset toimintaedellytykset. Harjuksen kalastuksen tuoton menetyksestä korvataan noin 250 000 euroa osakaskunnille, yksityisille vesialueiden omistajille ja kalastusoikeuden haltijoille. Lisäksi yhtiö kunnostaa Kairalan kylän rantoja virkistyskäytön parantamiseksi.

SIERILÄN VOIMALAITOSHANKE VIIVÄSTYY EDELLEEN

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi toukuussa 2011 yhtiölle luvan Sierilän voimalaitoksen rakentamiseen ja käyttöön. Lupa myönnettiin intressivertailun perusteella, jossa hankkeen arvioidut hyödyt ovat 112 miljoonaa euroa ja vahingot, haitat ja muut edunmenetykset noin kahdeksan miljoonaa euroa.

Kesäkuussa 2012 Vaasan hallinto-oikeus kumosi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksen ja palautti asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen mukaan lupa voidaan myöntää vasta, kun luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa on myönnetty.

Yhtiö on valittanut Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lainsäädännössämme ei ole määrätty, missä järjestyksessä tarvittavat luvat tulee hakea.

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa hankkeen toteuttamiseksi tarvitaan ja se haetaan, kun tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet ovat valmistuneet. Yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa on suunniteltu toimenpiteitä, joiden avulla uhanalaisten eliölajien suojelutaso voidaan säilyttää. Voimalaitoksen vaikutusalueella on harvinaisen perhosen, apilakirjokääriäisen, ainut tunnettu esiintymä Suomessa ja sen säilyttämiseksi on ponnisteltu jo usean vuoden ajan. Siirtoistutuksista on saatu viime vuonna positiivisia tuloksia, kun lajin on todettu lisääntyvän luontaisesti kolmella siirtoistutusalueella.

Sierilä on viimeinen Kemijoen pääuomaan rakennettava laitos. Voimalaitoksen nimellisteho olisi 44 megawattia ja vuosienenergia 155 gigawattituntia. Laitoksesta maksettava vuosittainen kiinteistövero olisi noin miljoona euroa.

LOUE - TERVOLAN UOMANPARANNUS VIREILLÄ

Loue-Tervolan uomanparannushanke vähentää jokiuoman virtaushäviöitä ja parantaa jääolosuhteita. Nykyisellään ahtaat virtausalueet pysyvät sulina talvella ja niihin syntyy hyhydepatoja, jotka vähentävät putouskorkeutta ja nostavat vettä ranta-alueille.

Lähtökohtana hankkeelle on energiataloudellisen hyödyn lisäksi vaikutusalueen asukkaiden toiveet vähentää hyhydepadon aiheuttamia haittoja. Uomanparannuksessa jokea perataan ja rantoja vahvistetaan sekä maisemoidaan noin 15 kilometriä Ossauskosken voimalaitoksen alapuolelle.

Hankkeelle myönnettiin lupa, mutta asiasta valitettiin ja se on käsiteltävänä Vaasan hallinto-oikeudessa. Hanke on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2013. ●

Investointisuunnitelma 2013–2020

Laitos	Rakennus- virtaama m³/s	Suunniteltu lisäys m³/s	Putous- korkeus m	Tehon lisäys MW	Vuosienenergian lisäys GWh/a	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PERUSKORJAUKSET JA TEHONNOSTOT													
SEITAKORVA II	640	+60	24–17	14	5								
LIEKSANKOSKI I-II, peruskorjaus	150	+15	12,0	1	1,3								
PANKAKOSKI I-II, peruskorjaus	150	+15	10,5	0,3	1,1								
TAIVALKOSKI I-III, juoksupyörän peruskorjaus	1050	0	14,5										
PORTTIPAHTA	140	+40	30,0	11	2								
VAJUKOSKI	160	+35	16,0	5	2								
KURITTUKOSKI, peruskorjaus	160	+40	11,0	3	1								
KOKKOSNIVA, peruskorjaus	260	+	11,5	+	+								
Yhteensä				34	12								
UUSINVESTOINNIT JA UOMANPARANNUSHANKKEET													
SIERILÄ	650		8,0	44*	155–35*								
LOUE-TERVOLA, uomanparannus			0,5		4,7								
JAATILA-KOIVU, uomanparannus			0,3		9								
PORTTIPAHTA, Souvakönkään uomanparannus			+		+								
Yhteensä				44	133,7								

*= Vanttauskosken tehossa on mukana Sierilän vaikutus

VESIVOIMATUOTANNOSSA käytettävä vesi ei likaannu eikä kulu prosessissa, mutta tuotanto muuttaa luontaisia virtaamia vesistössä aiheuttaen väliaikaisia tai pysyviä muutoksia vesiluontoon, maisemaan ja alueen asukkaiden elämään.

Toiminnan ympäristövaikutukset tunnetaan hyvin ja ne huomioidaan tuotantoketjun kaikissa vaiheissa. Ympäristövaikutuksia ehkäistään, lievennetään ja seurataan viranomaisten hyväksymien suunnitelmien mukaisesti sekä vapaaehtoisin toimin.

Yhtiö hakee ympäristöystävällisiä ja elinympäristön viihtyisyyttä lisääviä ratkaisuja yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Uusiin ympäristöhaasteisiin varaudutaan seuraamalla aktiivisesti toimintaan vaikuttavaa kansallista ja kansainvälistä kehitystä sekä osallistumalla tutkimushankkeisiin, joilla ympäristönsuojelua edistetään.

Velvoite- ja ympäristötöihin käytettiin 3,3 miljoonaa euroa.

PERUSKORJAUKSET EDISTÄVÄT YMPÄRISTÖNSUOJELUA

Kemijoen pääuoman koneistojen peruskorjaukset ja uusimiset ovat edistäneet merkittävästi ympäristönsuojelua. Päästötöntä ja säätöominaisuuksiltaan erinomaista vesivoimatehoa on saatu lisää 221 megawattia. Vuodessa tehonnostot tuottavat lisäenergiaa noin 230 gigawattituntia eli noin 50 000 kotitalouden keskimääräisen sähkönkulutuksen verran. Fossiilisilla polttoaineilla tuotettuna tämä energiamäärä aiheuttaisi hiilidioksidipäästöjä 214 000 tonnia vuodessa.

Nykyaikaisen tekniikan ansiosta voimalaitosten hyötysuhde ja energiatehokkuus ovat kasvaneet. Samalla erityisesti öljyvuotojen riski on pienentynyt. Laitoksilla on huomattavasti vähemmän öljyä kuin aiemmin, sillä uusissa turbiineissa juoksupyörän voiteluun käytetään öljyn sijaan hapetonta vettä.

Voimalaitosten peruskorjaukset ja tehonnostot ovat merkittäviä myös energiatehokkuustavoitteen saavuttamisessa. Yhtiö on mukana energiatehokkuussopimuksessa, jonka tavoitteena on tehostaa energiantuotantoa 100 gigawattituntia vuosien 2008–2016 välisenä aikana.

MAISEMAA JA VESISTÖÄ PARANNETAAN JATKUVASTI

Rannansuojauksia, maisemointeja ja raivauksia tehdään vuosittain. Töiden suunnitteluvaiheessa kuunnellaan alueen asukkaiden toiveita. Lupaehtojen mukaiset velvoitetyöt jatkuvat lähivuosina nykyisellä tasolla. Merkittävimpiä töitä ovat muun muassa tekojärvien raivaukset ja Kairalan alueen rantojen kunnostukset Pelkosenniemellä.

KEMIJÄRVEN SÄÄNNÖSTELYN KEHITTÄMINEN JATKUU

Yhtiö on sitoutunut Kemijärven säännöstelyn kehittämishankkeeseen vuosina 2005–2015. Hanke toteutetaan yhteistyössä Kemijärven kaupungin ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Tärkeimmät kohteet toimintavuonna olivat Kostamojärven ja Pöyliöjärven kunnostukset, joissa vedenlaatua parannettiin muun muassa ilmastusten lisäämisellä ja hoitokalastuksin. Toimintavuonna yhtiön osuus oli 70 000 euroa pääosin EU:n rahoittamassa hankkeessa.

Säännöstelyn kehittämishankkeesta on viestitty Internetissä ja tiedottein. Hanke on parantanut eri sidosryhmien välistä yhteistyötä ja lisännyt tietoisuutta vesivoimatuotannosta ja sen merkityksestä.

LOKAN JA PORTTIPAHDAN SÄÄNNÖSTELYN KEHITTÄMINEN ETENEE

Sodankylän kunta teki vuonna 2006 aloitteen Loka- ja Porttipahdan tekojärvien säännöstelyn kehittämishankkeesta. Toimintavuonna saatiin Lapin ELY-keskuksen johdolla toimenpidesuosituks- set valmiiksi ja ohjausryhmän hyväksyntä niille. Suositukset koskevat kalatalouden kehittämistä, säännöstelykäytäntöjä, monikäyttörakenteita, Luirjoen kunnostusta sekä viestintää.

Vuonna 2013 selvitetään Lapin ELY- keskuksen johdolla mahdollisuuksia suositusten toteuttamiseksi.

VEDEN LAATU ON HYVÄ

Yhtiö käyttää tuotantoonsa vettä ja huolehtii osaltaan vaikutusalueen vesiympäristöstä. Vesistöjen tilaa ja kalastoa seurataan jatkuvasti. Lisäksi jokea puhdistetaan irtoroskasta, jolla osaltaan turvataan voimalaitosten katkoton toiminta. Keskimäärin roskaa poistetaan 20 kuorma-auton lavallista eli noin 200 m³ ja se on pääasiassa heinää ja risua. Seassa on kuitenkin muovia ja muuta jätettä, mikä lajitellaan ennen poiskuljetusta.

Kemijärven ja Kemijoen veden laatu on hyvä. Loka- ja Porttipahdan tekojärvien veden laatu on parantunut altaiden ikääntyessä ja vastaa jo monelta osin pohjoissuomalaisten järvien keskitasoa. Kalojen elohopeapitoisuudet ovat olleet tasaisessa laskussa sekä tekojärvillä että Kitisellä.

Euroopan unionin vesipuitelidirektiivin tavoitteena on saavuttaa pintavesien hyvä kemiallinen ja ekologinen tila vuoteen 2015 mennessä. Direktiivin mukaisessa luokittelussa Kemijoen säännöstelyosuus on nimetty voimakkaasti muutetuksi ja Loka- sekä Porttipahdan tekojärvet keinotekoisiksi vesimuodostumiksi.

Kemijoen pääuoman, Kemijärven, Kitisen ja Porttipahdan tekojärven katsottiin täyttävän direktiivin mukaiset tilatavoitteet Ala-Kemijokea lukuun ottamatta, jossa kalateiden puuttumisen tulkittiin alentavan tilaluokkaa hyvää huonommaksi. Lokan tekojärven ja Luiron luokittelu siirtyi seuraavalle suunnittelukaudelle.

ASiantuntemusta valtakunnallisiin hankkeisiin

Yhtiö on mukana useassa vesivoiman ympäristöhaittojen lieventämiseen tähtäävässä hankkeessa ja osallistuu muun muassa riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen rakennettujen jokien tutkimusohjelmaan. Hankkeen tavoitteena on tuottaa sovellettavaa tietoa, kuinka kehitetään kalataloutta ja edistetään vaelluskalakantojen kestävä kehitystä.

Yhtiö osallistuu myös Lapin ELY -keskuksen hallinnoimaan Askel Ounasjoelle III -hankkeeseen, jossa suunnitellaan kalateitä yhtiön omistamiin voimalaitoksiin Kemijoen alaosalla.

Suomen laajin kalatalousvelvoite

Kemijoki Oy:llä on Suomen suurin istutusvelvoite. Kansallisesti erittäin mittavien kalatalousvelvoitteiden kustannukset olivat 2,1 miljoonaa euroa. Toimintavuonna istutukset tehtiin kalatalousviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Edellisten vuosien tapaan käytännön toteutuksesta vastasi osakkuusyhtiö Voimalohi Oy.

Velvoiteistutukset toteutuivat määrällisesti ja laadullisesti suunnitelmien mukaisesti lukuun ottamatta merialueen vaellussiikaa, jonka tuotantotavoitteesta jäätin hiukan jälkeen. Luonnonravintolammikot jäätivät aikaisin ja niihin jäi tavanomaista enemmän siianpoikasia, mutta tuotantovaje katetaan tulevina vuosina.

Nahkiaisten ylisiirtoon kertynyttä vajetta saatiin hyvän nahkiaisvuoden ansioista merkittävästi pienennettyä.

Kemijoen pääuoman kalastustiedustelu-raportti valmistui. Raportin mukaan niin kalastajien, pyynnin kuin saaliinkin määrä oli pysynyt lähes samalla tasolla edellisen, vuonna 2005 toteutetun tiedustelun tuloksiin verrattuna. Vuonna 2013 julkaistaan Kemijoen merialueen kalataloustarkkailun viisivuotisraportti sekä Lieksanjoen kalataloustarkkailuraportti.

Lapin ELY-keskuksen kalatalouspalveluksikkö hyväksyi Kemijoen velvoiteistutusten uuden viisivuotissuunnitelman.

Arvokkaita kasvi- ja eläinlajeja vaalitaan

Uusissa hankkeissa yhtiö toimii aktiivisesti ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Kartoituksilla selvitetään toiminnan vaikutukset elinympäristöihin jo suunnitteluvaiheessa. Erityistä huomiota vaativien arvokkaiden kasvi- ja eläinlajien sekä niiden elinympäristöjen säilymistä edesautetaan. Veden alle jäävää maa-ainesta, kasvillisuutta tai siemeniä siirretään uusille maisemointialueille ja vastaavanlaisia elinympäristöjä kunnostetaan. ●

SIDOSRYHMÄT

SÄHKÖ KOSKETAA KAIKKIA

Osakkaiden ja henkilöstön lisäksi yhtiön sidosryhmiä ovat toiminta-alueen asukkaat, poliittiset päättäjät, viranomaiset, osakaskunnat ja kalastusalueet, media ja suuri yleisö, koululaiset ja opiskelijat, tutkimuslaitokset, oppilaitokset, energia-alan järjestöt sekä alihankkijat ja rahoittajat.

TIIVISTÄ YHTEYDENPITOA PAIKALLISTEN KANSSA

Yhtiö on jatkuvassa vuorovaikutuksessa paikallisten asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Ympäristötiedusteluista kiinteistöasioista, ympäristönhoitotoista ja juoksutuksista tuli toimintavuonna noin 1 700. Kyselyiden määrä ja jakauma on pysynyt samalla tasolla jo usean vuoden ajan. Yhteydenottoihin ja tiedusteluihin vastataan ja ne huomioidaan toimintaa kehitettäessä.

Lieksanjoen voimalaitosten peruskorjausta valmisteltaessa viestintää alueella lisättiin. Hankkeen vaiheita ja yhtiön toimintaa esiteltiin kunnan viranomaisille. Lieksan kotitalouksiin jaettiin Virtauutiset-sidosryhmälehti. Ajankohtaista tietoa remontista on saatavilla yhtiön kotisivuilla. Vesivoimaa ja peruskorjausta esiteltiin paikallisille asukkaille helmikuussa 2013 voimalaitoksella pidetyssä yleisötilaisuudessa.

Sierilän voimalaitoshankkeen nykyvaihetta esiteltiin Oikaraisen kyläläisille. Hankkeen suunnittelun alusta lähtien on ylläpidetty vuorovaikutusta paikallisten asukkaiden kanssa.

Kairalan kylässä Pelkosenniellä esiteltiin maisemointisuunnitelmaa, jota on valmisteltu yhdessä kyläläisten kanssa.

VOIMALAITOKSILLA VIERAILLAAN AHKERASTI

Voimalaitoksilla vieraili muiden vuosien tapaan noin tuhat kävijää tutustumassa vesivoiman tuotantoon asiantuntijoiden opastamana. Eniten kävi koululaisia ja myös kouluissa käytiin eri asiantuntijoiden voimin antamassa energiatietoutta. Koululaisten kalatietoutta kartutettiin vuotuisessa kalabiologian keskittyvässä tapahtumassa ja yhtiö osallistui myös valtakunnalliseen kalastuspäivään.

Petäjäskosken voimalaitoksen avoimissa ovissa esiteltiin nykyaikaista vesivoimarakentamista, jo rakennettujen voimalaitosten tehonnostoja, tulvantorjunnan ja vesivoiman hyödyntämisen synergiaa sekä vesivoimaan liittyviä ympäristö-, kiinteistö- ja kala-asioita. Turbiininvalmistaja esitteli alan teknistä kehitystä. Tilaisuus houkutteli 500 kävijää ja myös paikkakunnalla vierailevia valtakunnan tason poliittisia päättäjiä osallistui tapahtumaan.

Tapahtumat ja vierailut on koettu innostaviksi ja niistä on saatu hyvää palautetta.

AKTIIVISTA VIESTINTÄÄ AJANKOHTAISISTA ASIOISTA

Kaikki tapahtumat ja ajankohtaisia asioita uutisoitiin kemijoki.fi- ja vesivoima.fi- sivustojen välityksellä sekä sidosryhmälehdessä Virtauutisessa, joka jaetaan kahdesti vuodessa 53 000 kotitalouteen yhtiön toiminta-alueella.

SPONSOROINTI ON PAIKALLISTA

Kemijoki Oy kantaa yhteiskuntavastuunsa myös tukemalla yleishyödyllistä toimintaa paikallisesti. Erityisesti tuetaan lasten ja nuorten harrastuksia liikunnan, ympäristön ja kulttuurin parissa, sekä kannatetaan joen virkistystoimintaan liittyviä tapahtumia. ●

HYVÄ TYÖMOTIVAATIO JA TURVALLISUUS TAVOITTEENA

Henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan tavoitteellisella johtamisella, pitkäjänteisellä henkilöstösunnittelulla ja turvallisella työympäristöllä. Osallistuminen yhtiön päätöksentekoon turvataan henkilöstön edustuksella yhtiön hallintoneuvostossa ja johtajistossa.

Toimintavuonna tavoitteista tärkeimpiä olivat osaamisen ja motivaation ylläpitäminen, tapaturmaton työyhteisö sekä sairauspoissaolojen vähentäminen. Tavoitteet toteutuivat hyvin. Tapaturmat vähenivät merkittävästi verrattuna edellisvuoteen ja sairauspoissaalojakin oli hieman vähemmän.

TYÖHYVINVOINTIA SELVITETTIIN KYSELYLLÄ

Työhyvinvoinnista ja -tyytyväisyydestä tehtiin kysely, johon vastasi 78 prosenttia henkilöstöstä. Tulokset ovat parantuneet verrattuna edellisten kyselyiden tuloksiin.

Henkilöstöllä on erittäin selkeä käsitys oman työn tavoitteista. Esimiestyössä palautteenanto ja kannustaminen arvioitiin edellisvuotta paremmaksi. Eniten henkilöstöä huolestutti henkilöstöresurssien väheneminen, jaksaminen sekä osaamisen hallintaan liittyvät asiat.

OSAAMISTA SYVENNETÄÄN JA SIIRRETÄÄN HALLITUSTI

Toimintavuonna osaamista tuettiin yleis- ja ammatillisella koulutuksella, jonka tarve arvioidaan kehityskeskusteluissa ja tarvekartoituksilla. Esimiesten koulutustilaisuuksissa aiheina olivat muun muassa eläkkeelle siirtymisen hallinta, palkkausjärjestelmät ja puheeksi ottaminen hankalissa esimiestilanteissa. Uuden oppimiseen ja ammatillisen osaamisen

syventämiseen kannustetaan, sillä henkilöstön väheneminen tuo haasteita, mutta myös mahdollisuuksia avartaa omaa työtä.

Vuonna 2012 tarjottiin koulutusta keskimäärin 3,3 päivää henkilöä kohti ja koulutuskustannukset olivat 318 000 euroa.

Kemijoki Oy:ssä on käytössä eläkkeelle siirtymisen hallintamalli, jonka avulla pyritään varmistamaan osaamisen säilyminen sekä tiedon ja osaamisen hallittu siirto.

Toimintavuonna eläkkeelle siirtyi 14 henkilöä, joiden tehtävät järjesteltiin sisäisesti uudelleen hallintamallin mukaisesti. Yksi henkilö irtisanoutui ja yksi uusi palkattiin yhtiöön.

HENKILÖSTÖ

TYÖTAPATURMAT VÄHENIVÄT

Yhtiön tavoitteena on saavuttaa tapaturmaton työyhteisö. Toimintavuonna sattui kolme tapaturmaa, joista kaksi johti lyhyisiin poissaoloihin. Tapaturmataajuus, eli poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti, oli kuusi, kun se edellisellä vuonna oli 18. Tapaturmista aiheutui kuusi työkyvyttömyyspäivää. Vuonna 2011 tapaturmataajuusluku energiateollisuudessa oli keskimäärin 11.

Sairauspoissaoloista suurin osa aiheutuu pitkäaikaisista tuki- ja liikuntaelinsairauksista. Poissaoloja yritetään vähentää, ja pitkällä sairausjaksoilla olleiden henkilöiden töihin paluuta helpottaa, sairauspoissaolojen hallintamallilla.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä oli 4,7 prosenttia säännöllisestä teoreettisesta työajasta. Edellisvuonna vastaava luku oli 4,8 prosenttia. Vuonna 2011 luku teollisuudessa keskimäärin oli 4,2.

HENKILÖKOHTAINEN HYVINVOINTIKARTOITUS

Työhyvinvointiohjelman tavoitteena on ylläpitää henkilöstön työterveyttä ja toimintakykyä sekä vähentää sairauspoissaoloja.

Toimintavuoden aikana 70 prosenttia henkilöstöstä tarttui mahdollisuuteen osallistua henkilökohtaiseen hyvinvointikartoitukseen. Tulosten perusteella henkilöt asettivat tavoitteita oman hyvinvointinsa edistämiseksi. Työterveyshuolto tukee tavoitteiden saavuttamista järjestämällä muun muassa painonhallintaan, uniongelmien hallintaan sekä liikunnan lisäämiseen liittyvää toimintaa. Seurantamittauksilla seurataan tavoitteiden toteutumista.

Hyvinvointiohjelman ohella jatkettiin edelleen henkilöstön urheilu- ja virkistystoiminnan tukemista.

TYÖTERVEYSHUOLTO

Lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon lisäksi henkilöstö saa yleislääkäritasosta sairaanhoitoa, ikäkausitarkastuksia sekä työfysioterapeutin ja -psykologin palveluja.

Vuonna 2011 alkanut Työterveyslaitoksen järjestämä kansallinen Alkoholihaitat hallintaan -hanke jatkui vuonna 2012 tukiryhmän kouluttamisella ja esimiehille järjestetyllä valmennuksella puheeksiottamisesta.

ELÄKESÄÄTIÖN TOIMINTA

Eläkepäättöksiä oli vuoden lopussa voimassa 405, joista vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeitä 280 ja perhe-eläkkeitä 125. Eläkevastuiden kokonaismäärä oli 26,7 miljoonaa euroa.

Eläkesäätiö on A-eläkesäätiö, joka on suljettu 31.12.1991.

Henkilöstön tunnusluvut vuonna 2012

Työsuhteiden määrä	Lkm	%
Vakituisia 31.12.	190	97,5
Määräaikaisia 31.12.	5	2,5
Määräaikaisia keskimäärin v. 2012	16	
Kokoaikaisia 31.12.	186	95,4
Osa-aikaisia 31.12.	9	4,6
Uudet työsuhteet v. 2012	Lkm	
Vakituiset	1	
Määräaikaiset (ml. kesätyöntekijät)	77	
Yhteensä	78	
Päättäneet työsuhteet v. 2012	Lkm	
Jäänyt eläkkeelle	14	
Irtisanoutunut	1	
Yhteensä	15	
Sukupuolijakauma 31.12.	Miehiä	Naisia
Työntekijät	71	7
Toimihenkilöt	44	24
Ylemmät toimihenkilöt	38	7
Ylin johto	3	1
Hallitus ja toimitusjohtaja	9	1
Henkilöstötiedot 31.12.		
Henkilöstön keski-ikä	51 vuotta	
Työsuhteen pituus keskimäärin (toistaiseksi voimassa olevat)	23 vuotta	
Sairauspoissaolo	4,7 %	
Tapaturmataajuus *)	6	

*) Tapaturmataajuus tarkoittaa sattuneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhdetta. Suhde lasketaan miljoonaa työtuntia kohden.

PERUSTIETOJA YHTIÖSTÄ

Kemijoki Oy:n perustietoja	
Valtion omistusosuus	50,1 %
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Ruotsala
Toimitusjohtaja	Aimo Takala
Henkilöstömäärä 31.12.	195
Päätoimipaikat Suomessa	Rovaniemi

Osakkaat	Vesivoima- osakkeet %	Raha- osakkeet %	Koko osake- pääoma %
Suomen valtio		52,37	50,10
Fortum Power and Heat Oy	63,79	15,40	17,50
Lapin Sähkövoima Oy	10,62	9,28	9,34
UPM-Kymmene Oy	19,00	3,45	4,13
Helsingin kaupunki/ Helsingin Energia	3,91	0,81	0,94
Rovakairan Tuotanto Oy	1,64	0,66	0,70
Rovaniemen Energia Oy	1,04	0,38	0,40
Kemijoki Oy	–	17,65	16,89

Emoyhtiön avaintunnusluvut	Milj. euroa
Liikevaihto	39,4
Liiketoiminnan muut tuotot	11,8
Liiketoiminnan kulut pl. kiinteistövero	36,9
Kiinteistövero	17,2
Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot (sisältäen myös eläke- ja henkilöstösivukulut)	10,2
Tilikauden tulos	0,6
Taseen loppusumma	460,5
Bruttoinvestoinnit	11,8
Tutkimus- ja kehitystoiminta	0,2
Omavaraisuusaste	20,6

Rahavirrat keskeisille sidosryhmille	
Henkilöstö	Henkilöstökulut (sis. eläke- ja muut henkilösivukulut): 10,2 M€
Julkinen sektori	Verot: - Kiinteistöverot: 17,2 M€ - Tuloverot: 238 000 €
Yleishyödylliset tahot	Annetut tuet ja lahjoitukset: 37 000 €
Osakkeenomistajat	Omistajille maksetut osingot: 654 000 €
Investoinnit	Investoinnit: 11,8 M€

KEMIJOKI OY:N HALLINTO 1.1.2013

HALLINTONEUVOSTO

- Hallintojohtaja **Ari Heikkinen**, puheenjohtaja
- Kansanedustaja **Sanni Grahn-Laasonen**
- Kansanedustaja **Harri Jaskari**
- Ekonomi **Juha Laaksonen**
- Kansanedustaja **Paula Lehtomäki**
- Lakiasiaainjohtaja **Juha Mäkelä**
- Järjestöasiantuntija **Seppo Nordström**
- Kansanedustaja **Johanna Ojala-Niemelä**
- Toiminnanjohtaja **Jari Pirinen**
- Yrittäjä **Risto Rautava**
- Energiajohtaja **Anja Silvennoinen**

Kiinteistöassistentti **Sari Kerttula**, henkilöstön edustaja
Koneasentaja **Martti Myllykangas**, henkilöstön edustaja

HALLITUS

Matti Ruotsala

- Hallituksen puheenjohtaja, diplomi-insinööri, s. 1956
- Hallituksen jäsen vuodesta 2008

Päätoimi

- Power-divisioonan johtaja, Fortum Oyj

Keskeinen työkokemus

- KCI Konecranes Oyj, operatiivinen johtaja
- Oy Valtra Ab, toimitusjohtaja
- AGCO Corporation, Vice President

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- PKC Group Oyj, hallituksen puheenjohtaja
- Fortum Power and Heat Oy, hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja
- Oy Halton Group Ltd, hallituksen jäsen
- Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen puheenjohtaja
- Componenta Oyj, hallituksen jäsen

Tapio Korpeinen

- Hallituksen varapuheenjohtaja, diplomi-insinööri, MBA, s. 1963
- Hallituksen jäsen vuodesta 2008

Päätoimi

Talous- ja rahoitusjohtaja, UPM-Kymmene Oyj

Keskeinen työkokemus

- UPM-Kymmene Oyj, Energia ja sellu -liiketoimintaryhmä, vastaava johtaja
- UPM-Kymmene Oyj, strategia ja yritysjärjestelyt
- Jaakko Pöyry Oy, liikkeenjohdon konsultoinnin johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Pohjolan Voima Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen

Risto Andsten

- Diplomi-insinööri, s. 1961
- Hallituksen jäsen vuodesta 2007

Päätoimi

- Johtaja, Fortum Power and Heat Oy

Keskeinen työkokemus

- Fortum Power and Heat Oy, vesi- ja lämpövoimalaitosten johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Fortum Generation AB vesivoimayhtiöt, hallitusjäsenyyksiä
- Energiateollisuus ry, sähköntuotantovaliokunnan puheenjohtaja

Maarit Herranen

- Diplomi-insinööri, s. 1964
- Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Päätoimi

- Henkilöstöjohtaja, Moventas Gears Oy

Keskeinen työkokemus

- Moventas Oy, henkilöstöjohtaminen
- Oy Metsä-Botnia Ab, tuotannon, kehityksen ja liiketoiminnan johtotehtävät

KEMIJOKI OY:N HALLINTO 1.1.2013

Tapio Jalonen

- Diplomi-insinööri, s. 1958
- Hallituksen jäsen vuodesta 2009

Päätoimi

- Toimitusjohtaja, Rovakaira Oy ja Rovakairan Tuotanto Oy

Keskeinen työkokemus

- Maakunnallisen sähköyhtiön sähkön hankintaan, jakeluun, myyntiin ja hallintoon liittyvät johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Lapin Sähkövoima Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Energiapolar Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Rovakaira Oy:n ja Rovakairan Tuotanto Oy:n osakkuusyhtiöiden hallitusten jäsenyyksiä

Pekka Manninen

- Diplomi-insinööri, s. 1954
- Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Päätoimi

- Toimitusjohtaja, Helsingin Energia

Keskeinen työkokemus

- Helsingin Energia, johtajatehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen
- Energiateollisuus ry, hallituksen jäsen
- Energiaforum ry, hallituksen jäsen
- EPV Energia Oy, hallituksen jäsen
- Suomen Hyötytuuli Oy, hallituksen jäsen
- Suomen Merituuli Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Helen-yhtiöiden hallitusjäsenyyksiä

Markku Tapio

- Valtiotieteen kandidaatti, s. 1948
- Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Päätoimi

- Finanssineuvos, valtion omistajaohjausosasto

Keskeinen työkokemus

- Kauppa- ja teollisuusministeriön omistajapolitiikan yksikön johtaja ja teollisuusosaston apulaisosastopäällikkö

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Neste Oil Oyj, hallituksen ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- VR-Yhtymä Oy, hallituksen ja henkilöstövaliokunnan jäsen

TILINTARKASTAJA

KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana KHT, JHTT **Antti Kääriäinen**

JOHTO

Aimo Takala

- Toimitusjohtaja, diplomi-insinööri, s. 1954
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979, toimitusjohtaja vuodesta 2003

Tärkeimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Lapin Kauppakamarin hallitus, puheenjohtaja
- Kemijoki Oy:n osakkuus- ja tytäryhtiöt sekä Kemijoki Oy:n Eläkesäätiö, hallitusten puheenjohtaja

Kaj Hellsten

- Lakiasiaintoimittaja, varatuomari, s. 1954
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1984
- Lakiasiat, vesioikeudelliset lupa-asiat

Tärkeimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Energiateollisuus ry, vesivoimatoimikunnan jäsen
- Eurelectric WG Hydro, jäsen

Leena Roiko

- Johtaja, varatuomari, s. 1959
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993
- Hallinto, henkilöstö, hallintopalvelut, kiinteistöhallinta, rakennusasiat, rahoitus, talous, viestintä, hallintoneuvoston ja hallituksen sihteeri

Timo Torvinen

- Johtaja, diplomi-insinööri, s. 1965
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991
- Tuotantopalvelut, tuotantotekniikka, käynnissäpito, kunnossapito

Tärkeimmät samanaikaiset luottamustehtävät

- Energiateollisuus ry, sähköntuotantovaliokunnan jäsen

Hallituksen tai johtoryhmän jäsenillä ei ole osakeomistuksia yhtiössä eikä yhtiön osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Kemijoki Oy:n pääasiallinen tarkoitus on tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan. Kemijoki-konserniin kuuluu emoyhtiön lisäksi viisi tytäryhtiötä, joista merkittävimmät ovat Lapin Sähköverkko Oy ja Kemijoki Aquatic Technology Oy.

TUOTANTO JA INVESTOINNIT

Yhtiön vesivoimalaitoksilla tuotettiin toimintavuonna sähköä 5 037 gigawattituntia, joka vastasi 30 prosenttia kotimaisesta vesivoimalla tuotetusta sähköstä.

Tuotanto ylitti 13 prosentilla keskimääräisen. Vesivarastot kasvoivat vuoden aikana 98 gigawattitunnilla. Vuoden päättyessä vesivarastojen täyttöaste oli 2 prosenttia keskimääräistä pienempi.

Voimalaitosten tuotantoon vaikuttava kokonaiskäytettävyyttä oli 98,4 prosenttia. Kokonaiskäytettävyyttä oli selvästi aiempia vuosia parempi, koska toimintavuonna ei toteutettu tehonnostoprojekteja eikä koneistoilla näin ollen ollut pitkiä keskeytyksiä. Pelkästään häiriöt huomioon otettava käytettävyyttä oli 99,8 prosenttia, joka vastaa pitkän ajan keskiarvoa.

Tärkeimmät investointikohteet olivat Lieksankosken koneiston 2 peruskorjaus, joka alkoi joulukuussa 2012 ja valmistuu kesällä 2013, Kymijoella Anjalankosken koneiston perushuolto sekä Inkeröiden koneistojen automaatiojärjestelmien ja yhden koneiston tuloputken luukun uusiminen.

Kesäkuussa antamallaan ratkaisulla Vaasan hallinto-oikeus kumosi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston myöntämän Sierilän voimalaitoksen rakentamisluvan ja palautti asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Yhtiö on valittanut hallinto-oikeuden päätöksestä ja asian käsittely jatkuu tältä osin korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Investointien kokonaisarvo oli 11,8 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 21,5 miljoonaa euroa.

TALOUS

Yhtiön taloudellinen päätavoite on kustannustehokkuus. Emoyhtiön kulurakenteen kehitys oli suunnitellun mukainen. Kiinteistövero, 17,2 miljoonaa euroa, on yhtiön suurin yksittäinen kuluerä.

Konsernin tunnuslukuja vuosilta 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikevaihto M€	44,9	39,6	41,0	41,1	41,0
Liiketoiminnan muut tuotot M€	7,4	9,5	9,4	10,1	14,5
Liiketoiminnan kulut pl. kiinteistövero M€	38,9	35,0	34,9	36,9	41,0
Kiinteistövero M€	14,9	15,2	17,0	16,8	17,2
Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot M€	11,3	11,6	11,9	12,0	11,4
Tilikauden tulos M€	-7,1	-7,0	-7,0	-7,7	-8,3
Omavaraisuusaste %	29,5	27,7	24,9	22,7	20,7
Taseen loppusumma M€	434,6	434,5	453,7	459,5	461,5
Bruttoinvestoinnit M€	16,5	18,5	25,4	21,5	11,8
Tutkimus- ja kehitystoiminta M€	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Henkilöstö keskimäärin	273	266	267	261	224

Yhtiön rahoitussalkku oli 365,1 miljoonaa euroa. Konsernilla oli pitkäaikaista lainaa vuoden lopussa 221,2 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiöllä on pitkäaikainen rahoitusleasingsopimus, jonka pääoma-arvo on 24,4 miljoonaa euroa. Konsernilla oli lyhytaikaista lainaa vuoden lopussa 119,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikainen rahoitus ja likviditeetin hallinta hoidetaan yritystodistusohjelmalla ja luottolimiittisopimuksilla. Yhtiön maksuvalmius oli hyvä.

Rahoituksen keskikorko, mukaan lukien leasing-rahoitus, oli vuoden lopussa 1,90 prosenttia. Rahoitussalkun suojausaste oli vuoden lopussa 61,2 prosenttia.

Emoyhtiön taseessa olevaa poistoeroa purettiin enimmäismäärä, 12,2 miljoonaa euroa. Kun emoyhtiön poistoeron muutos puretaan konsernissa tilikauden tulokseen ja laskennalliseen verovelkaan, näkyy se tappiona konsernitilinpäätöksessä.

Emoyhtiön taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 460,5 miljoonaa euroa ja konsernitaseen loppusumma oli 461,5 miljoonaa euroa. Konsernin omavaraisuusaste oli 20,7 prosenttia.

Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi palveluista ja omaisuuden myynnistä yhteensä 11,8 miljoonaa euroa.

Kemijoki Oy toimii omakustannusperiaatteella. Tämän vuoksi taloudellisten tunnuslukujen arviointi ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi. Yhtiön taloudellisena päätavoitteena on kustannustehokkuus.

HALLINTO JA JOHTAMINEN

Kemijoki Oy:ssä noudatetaan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi hyvää hallinto- ja johtamista-paa koskevaa ohjeistusta. Kemijoki Oy:n Corporate Governance sisältää yhtiötä koskevat perusasiakirjat, hallintoelinten työjärjestykset, toiminnan tavoitteet sekä tärkeimmät toimintapolitiikat. Yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöitä koskevaa suositusta soveltuvin osin ja mikäli yhtiöjärjestyksessä ei toisin määrätä.

Yhtiön ylintä päätöksentekovaltaa käyttää yhtiökokous. Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi johtaja Matti Ruotsala sekä jäseniksi johtaja Risto Andsten, henkilöstöjohtaja

Maarit Herranen, toimitusjohtaja Tapio Jalonen, johtaja Tapio Korpeinen, toimitusjohtaja Pekka Manninen ja finanssineuvos Markku Tapio.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin hallintojohtaja Ari Heikkinen sekä jäseniksi kansanedustaja Sanni Grahn-Laasonen, kansanedustaja Harri Jaskari, talousjohtaja Juha Laaksonen, kansanedustaja Paula Lehtomäki, lakiasiaintohtaja Juha Mäkelä, toiminnanjohtaja Seppo Nordström, kansanedustaja Johanna Ojala-Niemelä, toiminnanjohtaja Jari Pirinen, yrittäjä Risto Rautava ja energiajohtaja Anja Silvennoinen.

Hallintoneuvoston keskeisin tehtävä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa tai periaatteellisesti tärkeissä asioissa. Hallintoneuvostossa on yksitoista jäsentä. Kokouksiin osallistuu myös kaksi henkilöstön edustajaa. Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa. Keskimääräinen läsnäoloprosentti kokouksissa oli 75.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan järjestämisestä lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Työjärjestyksensä mukaisesti hallitus vahvistaa yhtiön strategian ja organisaatiorakenteen sekä päättää palkitsemisjärjestelmistä. Hallituksessa on seitsemän jäsentä. Toimintavuonna pidettiin 14 kokousta. Keskimääräinen läsnäoloprosentti kokouksissa oli 95. Hallitus arvioi omaa toimintaansa vuosittain.

Yhtiökokous on 18.4.2007 valtuuttanut hallituksen päättämään yhtiön omistamien 412 580 B-sarjan osakkeen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakkaiden sopimien periaatteiden mukaisesti. Valtuutus on voimassa toistaiseksi. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa luovutusvaltuutusta.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Johtoryhmä ja johtajisto avustavat toimitusjohtajaa yhtiön hallinnon hoitamisessa ja strategian toteuttamisessa. Sisäinen tarkastus hankitaan ulkopuolisena palveluna. Arvioinneista raportoidaan yhtiön hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma hyväksytään hallituksessa.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön toiminnan jatkuvuus ja kehittyminen sekä tukea yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Hallitus tarkastaa yhtiön riskienhallintapolitiikan sekä siihen liittyvät politiikat vuosittain. Lisäksi hallituksessa käsitellään yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinta.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Kukin toiminto vastaa siihen kohdistuvien riskien tunnistamisesta, arvioinnista, käsittelystä, valvonnasta ja raportoinnista. Riskien kehitystä arvioidaan säännöllisesti.

Yhtiön merkittävien omaisuus, voimallaitokset, on vakuutettu hallituksen vahvistaman vakuutamispolitiikan mukaisesti. Riskeiltä pyritään suojautumaan suunnitelmallisella voimallaitosten kunnossapidolla sekä toimintaprosessien jatkuvalla kehittämisellä. Tulipalo tai vakava konerikko voimallaitoksilla voisi aiheuttaa merkittäviä omaisuus- ja keskeytysvahinkoja.

Keskeisimmät riskit liittyvät ympäristölainsäädännön kiristymiseen ja tulkinnanvaraisuuteen sekä mahdollisiin muutoksiin verotuksessa ja veroluonteisissa maksuissa. Lainsäädännön tulkinnanvaraisuus luo epävarmuutta investointiympäristöön ja lupien ennustettavuuteen. Pitkittyneillä lupakäsittelyillä on myös taloudellisia vaikutuksia. Verojen ja veronluonteisten maksujen korottaminen tai lisääminen kasvattaisi yhtiön toiminnallisia kuluja. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti.

Ympäristöriskejä hallitaan ympäristöjärjestelmän mukaisesti. Henkilöstöön liittyvät riskit huomioidaan henkilöstöhallinnon periaatteissa ja muissa ohjeissa. Yhtiön tietoturvaan liittyviä riskejä hallinnoidaan asianmukaisilla teknisillä ratkaisuilla sekä henkilökunnan koulutuksella ja ohjeilla.

YMPÄRISTÖ- JA LAATUASIA

Yhtiön toiminnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät uusien voimallaitosten rakentamisesta, nykyisten voimallaitosten säätökäytöstä

sekä vesistöjen säännöstelystä. Haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi ympäristöhoitoon käytettiin 3,3 miljoonaa euroa, 8,6 prosenttia liikevaihdosta. Tästä kalatalousvelvoitteiden osuus oli 2,1 miljoonaa euroa.

Yhtiö noudattaa toiminnassaan vuosittain tarkistettavia ympäristö- ja laatuolitoikiikoja. Ympäristöjärjestelmä on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti. Yhtiö on sitoutunut parantamaan toimintansa energiatehokkuutta Elinkeinoelämän keskusliiton energiatehokkuussopimuksen mukaisesti. Energiatehokkuusasiat ovat osa yhtiön ympäristöjärjestelmää.

HENKILÖSTÖ

Vuoden aikana konsernin palveluksessa oli keskimäärin 224 henkilöä.

Toimintavuonna sattui kolme tapaturmaa, joista kaksi johti lyhyisiin poissaoloihin. Tapaturmataajuus, eli poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti, oli kuusi, kun se edellisenä vuonna oli 18. Vuonna 2011 tapaturmataajuusluku energiateollisuudessa keskimäärin oli 11.

PALKITSEMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Kemijoki Oy:ssä on johdon ja henkilöstön tulospalkkiojärjestelmät.

Henkilöstön tulospalkkiojärjestelmä ja sen perusteet hyväksytään hallituksessa. Tulospalkkiojärjestelmä tukee yhtiön taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi henkilöstöä voidaan palkita kannustepalkkiolla poikkeuksellisen hyvästä, yhtiölle lisäarvoa tuottavasta työsuorituksesta.

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja johdon palkat sekä tulospalkkion perusteet. Johdon palkitseminen koostuu peruspalkasta ja tulospalkkiosta. Ansaintajakso tulospalkkiolle on kolme vuotta. Sen määrä riippuu yhtiön taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Toimitusjohtajalla on eläke-etuus, joka on 66 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Henkilöstön ja johdon tulospalkkiot sekä niiden määräytyminen ovat valtion omistaja-ohjauksen ohjeiden mukaiset.

Toimitusjohtajalla on vuonna 2003 solmittu johtajasopimus. Toimitusjohtajan eläkeikä on sopimuksen mukaan 60–63 vuotta. Eläke on 66 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalle maksetaan 12 kuukauden palkan suuruinen erokorvaus johtajasopimuksessa määritellyissä tilanteissa.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille maksetaan yhtiökokouksessa päätetyt palkkiot.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Voimalaitosten tehonnostoja ja peruskorjauksia jatketaan investointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 lopulla alkaa Pankakosken toisen koneiston peruskorjaus. Vuonna 2014 alkaa Seitakorvan toisen koneiston tehonnosto.

Sierilän voimalaitoshankkeen pitkittyneen lupa- käsittelyn vuoksi hankkeen toteuttamisaikataulua muutettiin jälleen.

VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön käytössä on jakokelpoisia varoja 31.12.2012 yhteensä 2 728 134,38 euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut yhtiön toimintaan olennaisesti vaikuttavia muutoksia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti 0,34 euroa osakkeelta osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolissa omistuksessa oleville B-sarjan osakkeille eli yhteensä 654 298,72 euroa.

Yhtiökokous pidetään 2.5.2013 kello 10.00 Helsingissä.

Helsingissä 28.2.2013

Kemijoki Oy:n hallitus

KONSERNITULOSLASKELMA

TUHANDSINA EUROINA	1.1.–31.12.2012	1.1.–31.12.2011
Liikevaihto	41 026	41 137
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	73	-88
Liiketoiminnan muut tuotot	14 530	10 063
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet	-3 394	-3 010
Ulkopuoliset palvelut	-8 741	-4 455
Henkilöstökulut	-10 894	-11 007
Poistot ja arvonalentumiset	-12 340	-12 873
Liiketoiminnan muut kulut	-22 871	-22 396
Liikevoitto (-tappio)	-2 610	-2 629
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 448	-9 272
Tappio ennen satunnaisia eriä	-11 058	-11 901
Satunnaiset erät	1	7
Tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-11 057	-11 894
Tuloverot	2 719	4 203
Tilikauden tappio	-8 338	-7 691

KONSERNITASE

TUHANSINA EUROINA

31.12.2012

31.12.2011

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

28 705

29 292

Aineelliset hyödykkeet

423 765

423 591

Sijoitukset

510

837

452 980**453 720**

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus

218

145

Lyhytaikaiset saamiset

8 029

5 585

Rahat ja pankkisaamiset

316

26

8 563**5 755**

Vastaavaa yhteensä

461 543**459 475**

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Osakepääoma

41 286

41 286

Vararahasto

694

694

Edellisten tilikausien voitto

61 895

70 240

Tilikauden tappio

8 338

7 691

95 536**104 528**

Vieras pääoma

Laskennallinen verovelka

16 204

19 195

Pitkäaikainen vieras pääoma

221 216

254 889

Lyhytaikainen vieras pääoma

128 587

80 863

366 008**354 947**

Vastattavaa yhteensä

461 543**459 475**

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

TUHANDSINA EUROINA	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-11 057	-11 894
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	12 340	12 873
Rahoitustuotot ja -kulut	8 448	9 272
Osuus osakasyritysten tuloksesta	-1	-7
Muut oikaisut	-110	-914
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	9 620	9 330
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 459	-1 047
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-73	88
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-178	49
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 909	8 421
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 002	-9 125
Saadut korot liiketoiminnasta	5	13
Maksetut välittömät verot	-260	-424
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-2 348	-1 115
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-2 348	-1 115
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11 572	-20 816
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	200	1 035
Luovutustulot muista sijoituksista	137	
Luovutetut tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiöosakkeet	189	
Investointien rahavirta (B)	-11 046	-19 780
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	30 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-46 152	-36 033
Lyhytaikaisten lainojen nostot	60 491	23 605
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-654	-654
Rahoituksen rahavirta (C)	13 684	16 918
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	290	-3 978
Rahavarat tilikauden alussa	26	4 003
Rahavarat tilikauden lopussa	316	26

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on välittömästi tai välillisesti yli 50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkuusyhtiöinä on käsitelty ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on 20–50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ja vähintään 20 prosentin osakeomistus.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET

Keskinäinen osakeomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kokonaan kohdistettu käyttöomaisuuteen. Kohdistettu konserniaktiiva poistetaan ao. käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Laskennallinen verovelka

Laskennallisen verovelan muutos on laskettu emoyhtiön poistoeron muutoksesta. Emoyhtiön kertyneet poistoerot on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja voittovaroihin. Laskennallinen verovelka on esitetty omana eränään pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus liiketoimintaa harjoittavien osakkuusyritysten tuloksista on esitetty muissa liiketoiminnan kuluissa ja satunnaisissa erissä.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen alkupe- räiseen hankintameno- välittömien hankinta- ja valmistuskustannusten suuruus- ja suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusvälineet on arvostettu hankintameno- on. Johdannaissopimukset ovat suojaavia ja tarkoitettu pidettäväksi juoksuajan loppuun. Rahoitusvälineiden kassavirrat tuloutuvat samanaikaisesti allaolevien instrumenttien kassavirtojen kanssa.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusarvopaperit on kirjattu hankintameno- on.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty muuttuvien menojen lisäksi niiden osuus valmistuksen kiinteistä palkkamenoista.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANSINA EUROINA

2012

2011

LIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Sähkön myynti	39 340	39 613
Sähköverkkoliiketoiminta	1 677	1 515
Muut liiketoiminnat	10	10
Yhteensä	41 026	41 137

LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	171	922
Vuokratuotot	593	637
Palvelujen myynti	8 765	6 438
Muut	5 001	2 065
Yhteensä	14 530	10 063

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Henkilöstö vuoden lopussa		
Toimihenkilöt	122	130
Työntekijät	85	87
Yhteensä	207	217

Henkilöstö keskimäärin

224

261

HENKILÖSTÖKULUT

Palkat ja palkkiot	8 980	9 030
Eläkekulut	1 434	1 457
Muut henkilösivukulut	480	519
Yhteensä	10 894	11 007

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja	512	500

PYSYVIIN VASTAAVIIN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT

2 797

3 943

TUHANDSINA EUROINA
2012
2011
POISTOT JA ARVONALENNUKSET

Poistot aineettomista hyödykkeistä	919	946
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	1 827	1 826
Vesirakenteet	2 190	2 179
Koneet ja kalusto	7 404	7 922
Yhteensä	12 340	12 873

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Vuokrat	191	183
Kiinteistöverot	17 213	16 836
Muut	5 467	5 376
Yhteensä	22 871	22 396

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Osinkotuotot		
Muilta	2	3
Korkotuotot		
Muilta	3	4
Korkokulut		
Muille	-8 205	-9 056
Muut rahoitustuotot	0	6
Muut rahoituskulut	-247	-228
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8 448	-9 272

SATUNNAISET ERÄT

Osakkuusyhtiöiden tappio/voitto	1	7

TULOVEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-271	-292
Laskennallisen verovelan muutos	2 991	4 496
Yhteensä	2 719	4 203

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TASEEN LIITETIEDOT

TUHANDSINA EUROINA

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Hankintameno	Lisäykset	Vähennykset	Kertyneet poistot	Tasearvo 31.12.12
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	62 396	345	0	34 037	28 705
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	46 694	4	38	0	46 660
Rakennukset ja rakennelmat	136 754	1 840	0	53 748	84 847
Vesirakenteet	190 982	4 570	0	83 371	112 182
Koneet ja kalusto	315 466	15 943	49	165 499	165 860
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	24 904	5 018	15 705	0	14 217
Yhteensä	714 800	27 375	15 792	302 618	423 765
Osakkeet ja osuudet	837	0	327	0	510
Yhteensä	778 034	27 720	16 119	336 655	452 980

Sähköntuotantoa välittömästi palvelevat koneet ja laitteet

Hankintamenojen poistamaton osa 31.12.

2012

126 322

2011

118 658

Suunnitelman mukaiset poistoajat

Muut pitkävaikutteiset menot	pääosin	80 vuotta
Voimalaitosrakennukset		80 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat		20–60 vuotta
Vesirakenteet		80 vuotta
Voimalaitosten pääkoneistot		40 vuotta
Muut koneet ja laitteet		10–30 vuotta
Kalusto ja kuljetusvälineet		5 vuotta

SIJOITUKSET

OSAKKEET

	Omistusyhteisyritykset	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	411	426	837
Vähennys	-232	-95	-326
Hankintameno 31.12.2012	179	332	511
Osuus Voimalohi Oy:n tuloksesta	-1	0	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	179	332	510

OSAKKEET JA OSUUDET

Konsernin omistussuus %

Emoyhtiön omistamat osakkuusyritysten osakkeet

Voimalohi Oy, Kemi	50,0

TUHANDSINA EUROINA	2012	2011
SAAMISTEN ERITTELY		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	5 157	3 760
Muut saamiset	54	58
Siirtosaamiset	2 818	1 767
Yhteensä	8 029	5 585
Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Muut saamiset/osakkuusyritykset	222	198
SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT		
TyEL-saamiset	13	75
Muut	2 583	1 455
Tuloverojaksotus	0	20
Yhteensä	2 597	1 549
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
Osakepääoma 1.1.	41 286	41 286
Osakepääoma 31.12.	41 286	41 286
Vararahasto 1.1.	694	694
Vararahasto 31.12.	694	694
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	62 549	70 894
Osingonjako	-654	-654
Hallitus käyttänyt yleishyödyllisiin tarkoituksiin	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	61 895	70 240
Tilikauden tappio	-8 338	-7 691
Oma pääoma yhteensä	95 536	104 528
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-49 935	-59 151

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANSINA EUROINA	2012	2011
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Pitkääikaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	146 216	179 889
Joukkovelkakirjalaina 2012	75 000	75 000
Yhteensä	221 216	254 889
 Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	41 313	113 855
 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	119 541	71 396
Eläkelainat	36	170
Ostovelat	2 651	2 957
Muut velat	1 356	794
Siirtovelat	5 003	5 546
Yhteensä	128 587	80 863
 SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT		
Palkat sosiaalikuluihin	3 692	3 723
Korot	790	1 340
Muut	522	483
Yhteensä	5 003	5 546

TUHANSINA EUROINA	2012	2011
ANNETUT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUUMUKSET		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 452	5 936
Annetut kiinnitykset	36 336	36 336
Eläkelainat	36	170
Annetut kiinnitykset	3 500	3 500
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	39 836	39 836
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Takaukset		
Omasta puolesta	28 674	33 595
Osakkuusyhtiöiden puolesta	50	53
Muiden puolesta	158	129
Leasingvuokrasopimukset		
Alkaneella tilikaudella maksettavat vuokrat	947	1 243
Seuraavilla tilikausilla maksettavat vuokrat	1 852	3 631
Jäännösarvovastuut	22 037	22 039
Yhteensä	53 717	60 691
Johdannaisopimukset		
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-4 966	-4 180
Kohde-etuuden arvo	104 018	130 962
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset		
Käypä arvo	683	-564
Kohde-etuuden arvo	46 429	53 571

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Kiinteistöjen alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008–2012 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 2 703 375,68 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2018.

Eläkevastuut

Emohtiön toimitusjohtajan eläkeikä on sopimuksen mukaan 60–63 vuotta. Eläkevastuuta on katettu vapaaehtoisella eläkevakuutuksella.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

TUHANDSINA EUROINA	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liikevaihto	39 383	39 684
Liiketoiminnan muut tuotot	11 818	10 561
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet	-2 828	-2 675
Ulkopuoliset palvelut	-6 226	-4 973
Henkilöstökulut	-10 159	-10 267
Poistot ja arvonalentumiset	-12 245	-12 791
Liiketoiminnan muut kulut	-22 612	-22 130
Liikevoitto (-tappio)	-2 869	-2 591
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 465	-9 279
Tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-11 333	-11 869
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos (+ vähennys / - lisäys)	12 206	12 771
Tuloverot	-238	-242
Tilikauden voitto	635	661

EMOYHTIÖN TASE

TUHANSINA EUROINA	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	28 705	29 292
Aineelliset hyödykkeet	423 365	423 301
Sijoitukset	1 296	1 643
	453 366	454 236
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	6 776	4 989
Rahat ja pankkisaamiset	316	26
	7 092	5 015
Vastaavaa yhteensä	460 458	459 251
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	41 286	41 286
Vararahasto	694	694
Edellisten tilikausien voitto	2 093	2 087
Tilikauden voitto	635	661
	44 708	44 727
Tilinpäätössiirtojen kertymä	66 140	78 346
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	221 216	254 889
Lyhytaikainen vieras pääoma	128 395	81 290
	349 611	336 178
Vastattavaa yhteensä	460 458	459 251

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2012

TUHANDSINA EUROINA	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-11 333	-11 869
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	12 245	12 791
Rahoitustuotot ja -kulut	8 465	9 279
Muut oikaisut	-86	-812
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	9 290	9 389
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 806	-1 040
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-805	-163
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 679	8 186
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 019	-9 130
Saadut osingot liiketoiminnasta	2	3
Saadut korot liiketoiminnasta	2	9
Maksetut välittömät verot	-213	-258
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-2 549	-1 190
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-2 549	-1 190
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11 329	-20 540
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	158	835
Luovutustuotot muista sijoituksista	326	0
Investointien rahavirta (B)	-10 845	-19 705
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	30 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-46 152	-36 033
Lyhytaikaisten lainojen nostot	60 491	23 605
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-654	-654
Rahoituksen rahavirta (C)	13 684	16 918
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	290	-3 978
Rahavarat tilikauden alussa	26	4 003
Rahavarat tilikauden lopussa	316	26

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANSINA EUROINA

2012

2011

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	162	820
Vuokratuotot	1 630	1 893
Palvelujen myynti	9 648	7 285
Muut	379	564
Yhteensä	11 818	10 561

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Henkilöstö vuoden lopussa		
Toimihenkilöt	117	125
Työntekijät	78	82
Yhteensä	195	207

Henkilöstö keskimäärin

211

249

HENKILÖSTÖKULUT

Palkat ja palkkiot	8 371	8 425
Eläkekulut	1 334	1 343
Muut henkilösivukulut	455	499
Yhteensä	10 159	10 267

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja	512	500

PYSYVIIN VASTAAVIIN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT

2 797

3 943

POISTOT JA ARVONALENNUKSET

Poistot aineettomista hyödykkeistä	919	946
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	1 826	1 825
Vesirakenteet	2 190	2 179
Koneet ja kalusto	7 309	7 841
Yhteensä	12 245	12 791

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANSINA EUROINA

2012
2011

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Vuokrat	46	45
Leasingvuokrat	1 044	1 111
Kiinteistöverot	17 212	16 835
Muut	4 311	4 139
Yhteensä	22 612	22 130

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Osinkotuotot		
Muilta	2	3
Korkotuotot		
Muut korkotuotot		
Muilta	2	3
Korkotuotot yhteensä	2	3
Korkokulut		
Konserniyhtiöille	-2	-8
Muille	-8 205	-9 056
Korkokulut yhteensä	-8 207	-9 065
Muut rahoitustuotot		
Muilta	0	6
Muut rahoituskulut	-262	-225
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8 465	-9 279

POISTOERON MUUTOS

Muut pitkävaikutteiset menot	919	946
Rakennukset	1 826	1 822
Vesirakenteet	2 190	2 179
Koneet ja kalusto	7 270	7 824
Yhteensä	12 206	12 771

TULOVEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	232	242

TASEEN LIITETIEDOT
TUHANSINA EUROINA
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Hankintameno	Lisäykset	Vähennykset	Kertyneet poistot	Tasearvo 31.12.12
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	62 396	345	0	34 037	28 705
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	46 533	4	38	0	46 499
Rakennukset ja rakennelmat	134 909	1 840	0	51 759	84 989
Vesirakenteet	189 318	4 570	0	81 706	112 182
Koneet ja kalusto	312 068	15 830	13	162 353	165 533
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	24 979	4 889	15 705	0	14 163
Yhteensä	707 807	27 133	15 756	295 818	423 365
Osakkeet ja osuudet	1 643	0	347	0	1 296
Yhteensä	771 846	27 478	16 103	329 855	453 366

**Sähköntuotantoa välittömästi
 palvelevat koneet ja laitteet**

	2012	2011
Hankintamenojen poistamaton osa 31.12.	126 322	118 658

Suunnitelman mukaiset poistoajat

Muut pitkävaikutteiset menot	pääosin	80 vuotta
Voimalaitosrakennukset		80 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat		20–60 vuotta
Vesirakenteet		80 vuotta
Voimalaitosten pääkoneistot		40 vuotta
Muut koneet ja laitteet		10–30 vuotta
Kalusto ja kuljetusvälineet		5 vuotta

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANSINA EUROINA

SIJOITUKSET	OSAKKEET			
	Konserni- yritykset	Omistusyhteys- yritykset	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	796	420	426	1 643
Vähennykset	0	252	95	347
Hankintameno 31.12.2012	796	168	332	1 643
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	796	168	332	1 296

OSAKKEET JA OSUDET

Emoyhtiön omistusosuus %

Emoyhtiön omistamat tytäryhtiöosakkeet

Kemijoki Aquatic Technology Oy, Rovaniemi	100
Kiinteistö Oy Kivisommelo, Rovaniemi	100
Lapin Sähköverkko Oy, Rovaniemi	100
Seitalohi Oy, Rovaniemi	100
Vesivoimalaitosten Konehuolto Oy, Rovaniemi	100

Emoyhtiön omistamat osakkuusyritysten osakkeet

Voimalohi Oy, Kemi	50,0

KEMIJOKI OY:N HALLINTONEUVOSTOLLE, HALLITUKSELLE JA TOIMITUSJOHTAJALLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT VUONNA 2012

	Palkat ja luontaisedut	Tulospalkkiot	Yhteensä
Hallintoneuvoston puheenjohtaja	7		7
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja	4		4
Hallintoneuvoston jäsenet	26		26
Hallituksen puheenjohtaja	28		28
Hallituksen varapuheenjohtaja	17		17
Hallituksen jäsenet	85		85
Toimitusjohtaja	240	77	316
Yhteensä	406	77	482

Toimitusjohtajan vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen maksettiin vakuutusmaksuja 8 500 euroa toimintavuonna.

KEMIJOKI OY:N TILINTARKASTAJALLE MAKSAMAT PALKKIOT

	2012	2011
Tilintarkastuspalkkiot	25	22
Muut palvelut	2	7

TUHANSINA EUROINA

2012

2011

SAAMISTEN ERITTELY

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset	3 904	3 084
Saamiset saman konsernin yrityksiltä, myyntisaamiset	11	140
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä	222	198
Muut saamiset	44	26
Siirtosaamiset	2 595	1 541
Yhteensä	6 776	4 989

SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT

TyEL-saamiset	13	75
Kela-korvaukset	48	53
Muut siirtosaamiset	2 534	1 414
Yhteensä	2 595	1 541

OSAKEPÄÄOMAN JAKAUTUMINEN OSAKELAJEITTAIN

	kpl	2012 nimellisarvo	Hankintahinta varainsiirtoveroineen	kpl	2011 nimellisarvo
Vesivoimaosakkeet (A-sarja, 1 ääni)	105 956	1 791		105 956	1 791
Rahaosakkeet (B-sarja, 1 ääni)	1 924 408	32 522		1 924 408	32 522
Yhtiön hallussa olevat B-sarjan osakkeet	412 580	6 973	7 084	412 580	6 973
Yhteensä	2 442 944	41 286	7 084	2 442 944	41 286

Vesivoimaosakkeet oikeuttavat ostamaan yhtiön tuottamaa sähkövoimaa. Rahaosakkeet oikeuttavat osinkoon.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2012

TUHANDSINA EUROINA	2012	2011
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
Osakepääoma 1.1.	41 286	41 286
Osakepääoma 31.12.	41 286	41 286
Vararahasto 1.1.	694	694
Vararahasto 31.12.	694	694
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	2 748	2 741
Osingonjako	-654	-654
Hallitus käyttänyt yleishyödyllisiin tarkoituksiin		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	2 093	2 087
Tilikauden voitto	635	661
Oma pääoma yhteensä	44 708	44 727
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	2 728	2 748
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero		
Muut pitkävaikutteiset menot	15 307	16 225
Rakennukset ja rakennelmat	18 350	20 176
Vesirakenteet	27 559	29 750
Koneet ja kalusto	4 924	12 194
Yhteensä	66 140	78 346
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	146 216	179 889
Joukkovelkakirjalaina 2010	75 000	75 000
Yhteensä	221 216	254 889
Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	41 313	113 855
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	119 541	71 396
Eläkelainat	36	170
Ostovelat	1 842	2 690
Muut velat	2 268	1 701
Siirtovelat	4 708	5 333
Yhteensä	128 395	81 290
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat/konserniyritykset	140	173
Muut lyhytaikaiset velat/konserniyritykset	948	810
Yhteensä	1 088	983

TUHANDSINA EUROINA	2012	2011
SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT		
Palkat sosiaalikuluneen	3 509	3 563
Korot	790	1 340
Muut	410	430
Yhteensä	4 708	5 333
ANNETUT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 452	5 936
Annetut kiinnitykset	36 336	36 336
Eläkelainat	36	170
Annetut kiinnitykset	3 500	3 500
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	39 836	39 836
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Takaukset		
Omasta puolesta	28 487	33 527
Osakkuusyhtiöiden puolesta	50	53
Muiden puolesta	158	129
Leasingvuokrasopimukset		
Alkaneella tilikaudella maksettavat vuokrat	936	1 233
Seuraavilla tilikausilla maksettavat vuokrat	1 842	3 611
Jäännösarvovastuut	22 037	22 039
Yhteensä	53 509	60 592
Johdannaisopimukset		
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-4 966	-4 180
Kohde-etuuden arvo	104 018	130 962
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset		
Käypä arvo	683	-564
Kohde-etuuden arvo	46 429	53 571

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Kiinteistöjen alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008–2012 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 2 703 375,68 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2018.

Eläkevastuut

Emohtiön toimitusjohtajan eläkeikä on sopimuksen mukaan 60–63 vuotta. Eläkevastuuta on katettu vapaaehtoisella eläkevakuutuksella.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiöllä on 31.12.2012 jakokelpoisia varoja yhteensä 2 728 134,38 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut mitään yhtiön toimintaan olennaisesti vaikuttavia tapahtumia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

• osinkoa jaetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti 0,34 euroa osakkeelta osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville B-sarjan osakkeille	654 298,72 €
• jätetään vapaaseen omaan pääomaan	2 073 835,66 €
	<u>2 728 134,38 €</u>

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2013

Matti Ruotsala

Risto Andsten

Maarit Herranen

Tapio Jalonen

Tapio Korpeinen

Markku Tapio

Pekka Manninen

Aimo Takala
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KEMIJOKI OY:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Kemijoki Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Rovaniemellä 18. maaliskuuta 2013

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
KHT, JHTT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Kemijoki Oy:n hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2012 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen ja hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa. Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista sekä yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvosto toteaa, että sen antamia ohjeita on noudatettu ja että se on saanut yhtiön hallitukselta ja toimitusjohtajalta tarpeelliset tiedot tehtäviensä hoitamiseksi.

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2013

Ari Heikkinen

Sanni Grahn-Laasonen

Harri Jaskari

Juha Laaksonen

Paula Lehtomäki

Juha Mäkelä

Seppo Nordström

Johanna Ojala-Niemelä

Jari Pirinen

Risto Rautava

Anja Silvennoinen

	Rakennettu vuosina	Tehonnosto	Putouskorkeus m	Teho MW	Vuosienergia GWh (keskivesi)	Tuotanto 2012 GWh
Kemijoen vesistöalue						
Porttipahta	1979–81		30,0	35	100,2	118,8
Kurittukoski	1985–87		11,0	15	42	47,4
Vajukoski	1982–84		16,0	21	69,4	81,0
Matarakoski	1993–95		7,0	11	31,3	34,9
Kelukoski	1999–01		7,0	9,8	38,1	38,1
Kurkiaska	1990–92		12,5	27	83,1	92,1
Kokkosniva	1987–90		11,5	25	79,1	91,7
Seitakorva	1958–63	2004	17,0–24,0	130	506,3	551,8
Pirttikoski	1956–59	2009–10	26,0	152	581	646,3
Vanttauskoski	1967–72	2010–11	22,0	95	447,5	491,6
Valajaskoski	1957–60	2003	11,5	101	365,2	420,0
Petäjäskoski	1953–57	2006, 2011	20,5	182	687	775,0
Ossauskoski	1961–65	2008	15,0	124	501	563,2
Taivalkoski	1972–76	1999	14,5	133	528,7	619,8
Permantokoski	1960–61	2005	24,0	13	50,5	65,9
Lokka	1967		7,0–12,0	0,1	0,5	0,2
Yhteensä				1 074	4 111	4 638
Lieksanjoen voimalaitokset						
Pankakoski	1964		10,2	15	65	86,2
Lieksankoski	1960		11,4	16	75	83,4
Yhteensä				31	140	169,6
Kymijoen voimalaitokset						
Anjalankoski	1983		9,7	20	130	117,5
Inkeroinen	1922, 1994		9,7	17	80	112,4
Yhteensä				37	210	229,9
Kaikki yhteensä				1 142	4 461	5 037

KÄYTETYT LYHENTEET

a = vuosi
 h = tunti
 kWh = kilowattitunti (energia)
 MWh = megawattitunti
     = 1 000 kWh
 GWh = gigawattitunti
     = 1 000 megawattituntia
     = 1 000 000 kilowattituntia

W = watti (teho)
 kW = kilowatti
 MW = megawatti
     = 1 000 kW
 m³/s = kuutiometriä sekunnissa
 Q = virtaama
 Q_{max} = maksimivirtaama
 QR = rakennusvirtaama
 mm = millimetri

YHTEYSTIEDOT

ROVANIEMI

Valtakatu 11

PL 8131

96101 ROVANIEMI

Puhelin 016 7401

Faksi 016 740 2380

www.kemijoki.fi

info@kemijoki.fi

www.vesivoima.fi